

A group of hikers is walking along a paved path in a park. The hikers are wearing various outdoor gear, including backpacks and hats. The path is lined with green trees and grass. In the background, a large, dark blue sign with white text reads 'PARK NIEZEGEN'. The sky is blue with some clouds.

Parkorganisatie Lingezegen

KLAAR VOOR DE TOEKOMST

INHOUDSOPGAVE

0. INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING

2. TRANSITIE

3. OPGAVEN & TAAKVELDEN

4. KWALITEITSBORGING

5. ORGANISATIE

**6. INVULLING
PARKORGANISATIE**

**7. HET LONKEND
PERSPECTIEF**

1. INLEIDING

Park Lingezege is oorspronkelijk bedoeld als groene bufferzone tussen de uitbreidende steden Arnhem en Nijmegen. In de loop van de tijd is deze functie in toenemende mate gaan verschuiven naar een uitloopegebied voor de steden en heeft het park daarmee een meer recreatieve functie gekregen. Publieke partners (provincie Gelderland, gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Arnhem en Nijmegen, waterschap Rivierenland) onderkennen dit en zijn dan ook gestart met de aanleg van de basisuitrusting, welke momenteel bijna gereed is. Het bijna gereed komen van deze basisuitrusting brengt nieuwe vragen met zich mee. Het park is immers nog niet 'af' en wordt verder doorontwikkeld, het gebruik en de sociale en economische betekenis van het park nemen juist hand over hand toe. Tegelijkertijd dient het huidige areaal beheerd te worden. Er vindt een geleidelijke transitie plaats van ontwikkelen naar beheren, exploiteren en 'doorontwikkelen'.

Hiernaast wordt ook invulling gegeven aan sociale aspecten van beheer en is er een belangrijke functie voor programmering en communicatie richting gebruikers van het park. De gebruiker komt in toenemende mate centraal te staan in Park Lingezege: een landschapspark van, voor en door de mensen!

De transitie heeft echter ook gevolgen voor de rol van de betrokken partijen. De rol van de publieke partners zal meer gaan verschuiven van een trekkende naar een faciliterende en begeleidende rol, terwijl de rol van andere partijen in het gebied steeds actiever zal moeten worden om het park echt onderdeel te laten worden van haar omgeving. Het in goede banen leiden van deze transitie is geen alledaagse activiteit. Om op de lange termijn een landschappelijke bufferzone te behouden tussen Arnhem en Nijmegen is het nodig om

INLEIDING

05

een gebied te creëren met een hoge basiskwaliteit en voldoende flexibiliteit. Bewoners en ondernemers in en om het gebied spelen hierin een cruciale rol. De komende fase zal er dan ook op gericht zijn het gebied als het ware aan hen terug te geven. Al vanaf de ontwikkelfase oefent het park een aantrekkingskracht uit op maatschappelijke groeperingen en initiatiefnemers met ideeën voor verdere ontwikkeling en gebruik van het park. Met veel inzet en ambitie presenteren zij zich via de Gebruikersraad, die fungeert als aanspreekpunt namens de vele private partijen. Zowel met ideeën en voorstellen als met concrete activiteiten dragen deze partijen bij aan de verdere invulling en het gebruik van het park ten behoeve van de gehele regio.

Deze rapportage is het resultaat van een proces dat in gezamenlijkheid door de publieke partners en de vertegenwoordigers van Staatsbosbeheer en de Gebruikersraad is doorlopen om te komen tot:

- > een scherper beeld van de mogelijke ontwikkelingen in Park Lingezegen;
- > een duidelijk beeld van de rollen van de publieke partners, Gebruikersraad en Staatsbosbeheer in deze nieuwe fase;
- > de consequenties voor taken en capaciteit van de parkorganisatie;
- > een organisatiemodel waarmee partijen deze nieuwe fase in kunnen gaan.

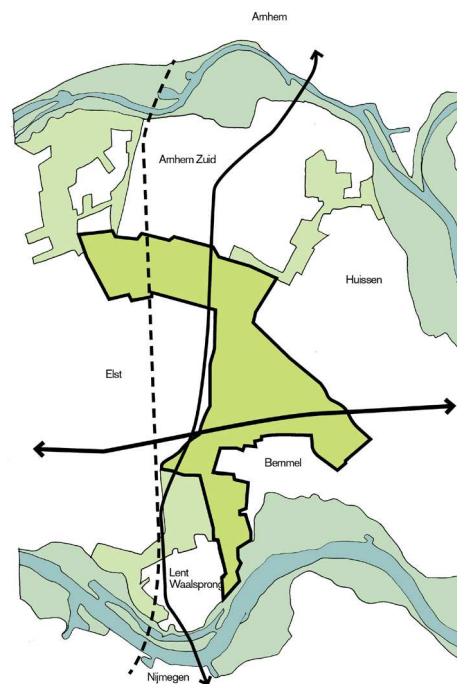
De missie van Park Lingezegen:

‘een groen recreatiegebied tussen Arnhem en Nijmegen van, voor en door haar gebruikers, met ruimte voor natuur, landbouw en water en mogelijkheden voor vernieuwing, innovatie en experimenten; de groene proeftuin van Nederland.’

FEITEN EN CIJFERS PARK LINGEZEGEN

Omvang	• 1700 hectare
Grondgebied	• Gemeenten Overbetuwe en Lingewaard
Gebruikers	• Ruim 160.000 in- en omwonenden
Basisuitrusting	• 468 hectare
Blijvende Waterberging	• Tenminste 28 hectare

Ligging Park Lingezegen: een groene schakel

PARK LINGEZEGEN: VAN, VOOR EN DOOR ONS ALLEN

Het Vondelpark, Sonsbeek Park, Hyde Park, Central Park, Park Lingezegen. Een mooi rijtje, nietwaar? De eerste 4 zijn uniek, Park Lingezegen wordt uniek. Omdat dit een park van, voor en door de inwoners wordt. De Gebruikersraad ziet Park Lingezegen als de kern van een ontwikkeling van het gebied tussen Arnhem en Nijmegen naar een Marke. Een gebied dat beleefd wordt als gemeenschappelijke grond waar men zich aan verbindt en verantwoordelijk voor voelt, waarin men investeert, waar men ontmoet, waar men samenleeft.

Wij bieden de publieke partners aan om samen verantwoordelijkheid voor het gebied te nemen. Wij willen samenwerken met het bedrijfsleven, het onderwijs, de overheden en vooral met inwoners, door alledaagse activiteiten in het park op het gebied van beheer, recreatie, educatie, landbouw en duurzaamheid. Tegen de publieke partners zeggen wij: ‘hoe actiever de mensen in het park, hoe actiever de overheid; vraaggericht, ondersteunend, faciliterend en ruimte biedend.’

De basisuitrusting van Park Lingezegen is bijna klaar. Maar het park is nog lang niet af, het begint pas.

Frank van Rooijen

Voorzitter Gebruikersraad Park Lingezegen

2. TRANSITIE

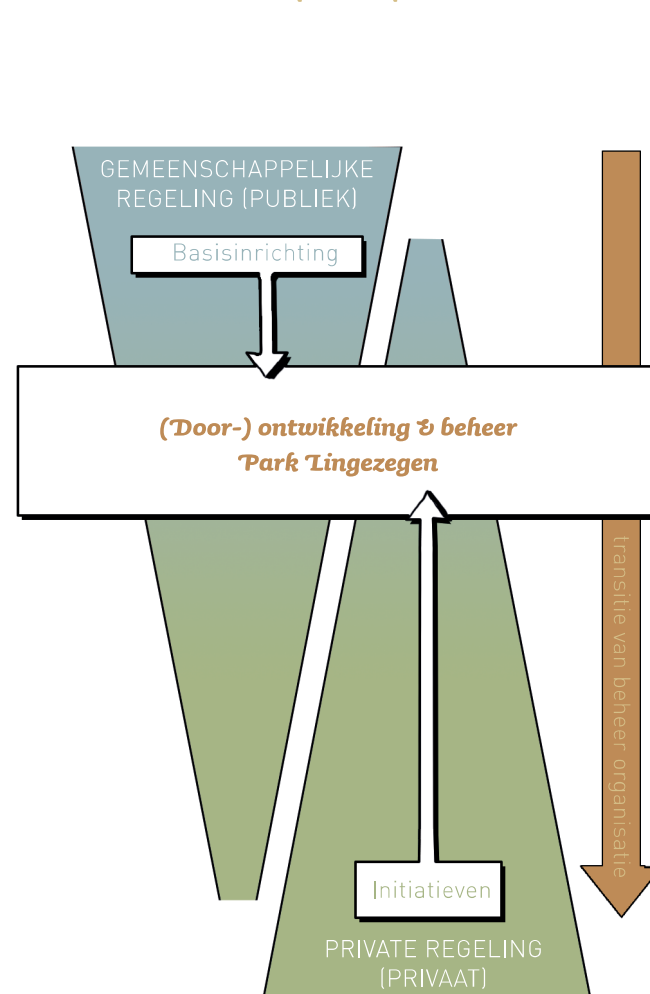
van projectorganisatie naar parkorganisatie

De taken die in Park Lingezen liggen zijn aan het veranderen. Er is een transitie gaande waarin de focus verschuift van het fysiek 'bouwen' (ontwikkelen) van het park, naar het beheren, exploiteren en 'doorontwikkelen'. Tegelijkertijd neemt ook het gebruik van het park door recreanten, bewoners en ondernemers toe. Hiermee zien we een verschuiving van het zwaartepunt in de ontwikkeling, dat eerst lag bij de publieke partners en nu steeds meer komt te liggen bij private partijen. Dit past bij de doelstelling van betrokken publieke en private partijen om het gebied in toenemende mate 'in handen te geven' van de mensen in en om Park Lingezen. De overheden zullen hiermee een meer bescheiden rol gaan spelen en de inzet van private partijen zal toenemen.

De geschetste transitie heeft een sterke invloed op de parkorganisatie. Er vindt niet alleen een verandering in de taken plaats, de taken worden tevens in toenemende mate door private partijen opgepakt en uitgevoerd. Daarnaast vraagt het van de private partijen dat zij zich professioneel organiseren en zo in staat zijn taken en verantwoordelijkheden over te pakken. Het afgelopen half jaar is benut om de transitie op gang te brengen en nog nadrukkelijker de verbinding te leggen met én tussen de diverse bewoners en gebruikers van het gebied. Helder is dat partijen gezamenlijk een proces in gaan waarvoor geen blauwdruk bestaat. Aan de voorkant is nog niet duidelijk wat de exacte uitkomst zal brengen. Dit proces is spannend en behoeft een inspanning van zowel de Gebruikersraad als publieke partners.

De komende periode die gebruikt wordt om de basisuitrusting af te ronden (naar verwachting tot eind 2018), wordt dan ook benoemd als transitiefase. In deze fase zullen de publieke partners zorgdragen voor het afronden van de basisuitrusting en wordt parallel aan dit proces de huidige projectorganisatie afgebouwd. Daarnaast zal de aard van de werkzaamheden 'verkleuren' en ontstaat een 'park'-organisatie met een meer faciliterende en coördinerende rol en een dienend karakter. Dit zal consequenties hebben voor het type medewerkers en bijbehorende competenties. De Gebruikersraad zal groeien, zowel in omvang als professionaliteit, zodat zij in toenemende mate taken kan overnemen. Naast de groei aan de private kant en de afbouw aan de publieke kant, smelten beiden samen tot één parkorganisatie, waarin publiek en privaat samenwerken aan een duurzaam resultaat. De transitiefase resulteert in een publiek-private parkorganisatie die gesteld staat voor de lange termijn instandhouding en doorontwikkeling van Park Lingezen.

Transitie publiek-privaat

INWONERS LATEN LINGEZEGEN BLOEIEN

Ongeveer 20 jaar geleden staken provincie, gemeenten en waterschap de koppen bij elkaar. Een groene buffer tussen Arnhem en Nijmegen moest er komen. Een landschapspark van ongekend formaat, als uitloophet voor bewoners van nieuwe woonwijken die in de omgeving zouden verrijzen.

De basisuitrusting van Park Lingezege werd ontworpen door de verschillende partijen. Nu maken we de overgang van basisuitrusting naar gebruik. En vanzelfsprekend zullen de inwoners daar hun stempel op drukken. Naar behoefte ontstaan vanzelf bottom-up-initiatieven om de leefomgeving groener, socialer, leefbaarder te maken. Dat is het idee. Daar zal geen park van 1700 hectare uit voortvloeien. Wel kleine ontwikkelingen op maat. Voor Gelderland van en voor de Gelderlanders.

En zo gaat het ook verder met Park Lingezege: de robuuste structuren zijn klaar voor verdere inrichting, en burgers en andere initiatiefnemers kunnen daarin het heft in eigen handen nemen. Een prachtige gelegenheid om te zien of burgerparticipatie uitpakt zoals we denken en hopen. De eerste signalen zijn positief. Restaurant Zijdewinde, Landerij de Park, het speelbos in Lent, De Zelfoogsttuin, Van Amerongen Training & Buitensport: stuk voor stuk laten ze zien hoe actieve ondernemers én burgers zich het park eigen maken. We hopen dat zij, daarbij ondersteund door overheid en onderwijs, het park de komende jaren volledig tot bloei laten komen!

Josan Meijers,

Gedeputeerde provincie Gelderland
en voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur Park Lingezege

3. OPGAVEN & TAAKVELDEN

De opgaven die er liggen voor Park Lingezege laten zich globaal vertalen naar de volgende taakvelden:

- > Afronden van de basisuitrusting;
- > Doorontwikkelen (private initiatieven, knelpunten & missing links en grootschalige nieuwe ontwikkelingen);
- > Beheren;
- > Communiceren en programmeren;
- > Projectbeheersing.

Ieder van deze taakvelden is verder uitgediept in meer specifieke taken. In dit hoofdstuk wordt aangegeven wat er moet gebeuren om Park Lingezege door te laten groeien tot een park van, voor en door de mensen. De parkorganisatie zal deze taakvelden in samenwerking met haar partners oppakken.

Een belangrijke rol die de parkorganisatie daarnaast nog heeft is een algemeen coördinerende rol binnen ieder taakveld en over alle taakvelden heen. Hierdoor wordt op een transparante manier in een centrale coördinatie voorzien en wordt de integraliteit en eenheid van Park Lingezege bewaakt.

3.1 AFRONDEN BASISUITRUSTING

Ten aanzien van de basisuitrusting is het overgrote deel van het werk voor de projectorganisatie gereed. Slechts een aantal parkelementen van de basisuitrusting moet nog worden gerealiseerd in de periode tot en met 2018. Hieronder een volgt een beknopt overzicht per deelgebied/deelopgave.

bewaking van integraliteit

DEELGEBIED DE PARK

Deelgebied De Park bestaat uit een aantal verschillende elementen, waaronder het Romeins Lint (noord en zuid) met fiets/skeelerpad en watergangen, middenterrein, evenemententerrein en spookruising. Het grootste deel van dit deelgebied is inmiddels aangelegd, voor de afronding ervan is met het restpuntenbestek opdracht gegeven om het Romeinse Lint, het evenemententerrein en de spookruising af te ronden.

DEELGEBIED WATERRIJK

De werkzaamheden in het Waterrijk voor het aanleggen van het rietmoeras zijn aanbesteed. Het grondwerk en het werk aan de recreatieve voorzieningen zal naar verwachting aan het einde van de zomer in 2015 starten.

DE TOEKOMST VAN PARK LINGEZEGE

De basisuitrusting van Park Lingezege nadert zijn voltooiing. Dit brengt nieuwe uitdagingen voor de toekomst mee. De komende jaren moeten we laten zien dat we ook het parklandschap als geheel kunnen beheren. De gerealiseerde basisuitrusting moet onderhouden worden. Nieuwe initiatieven naast de ontwikkelingen die inwoners en gebruikers van het parkgebied de afgelopen jaren al hebben genomen, dienen zich aan. Ook grotere maatschappelijke ontwikkelingen die hun weerslag op het landschap hebben, kunnen gevolgen hebben voor het park en de waarde die het park heeft voor onze inwoners. De inrichting van het parklandschap zal niet hetzelfde blijven. Park Lingezege zal wel een parklandschap moeten blijven waar inwoners van Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen graag hun vrije uren doorbrengen. We hebben het altijd belangrijk gevonden dat het park voor kinderen activiteiten te bieden heeft. Plekken zoals het speelbos en het openlucht-klaslokaal zijn daar mooie en succesvolle voorbeelden van. Wat mij betreft blijven we dat soort plekken en gebruik stimuleren. Voor kinderen, voor hun ouders, opa's en oma's, hun vriendjes en vriendinnetjes: Park Lingezege als plek waar onze inwoners graag komen.

Theo Janssen

Lid Dagelijks Bestuur Park Lingezege

OPGAVEN & TAAKVELDEN

De aannemer heeft de verplichting de werkzaamheden in Waterrijk oost in 2016 af te ronden. Ter hoogte van Waterrijk west zal nog een brug over de Linge worden gebouwd, aansluitend op een door de gemeente te realiseren wandelverbinding met Elst (Westeraam). De einddatum voor Waterrijk west is eind 2018. In het noordoosten van het Waterrijk is nog een deel bos van ongeveer 7 ha niet aangeplant, omdat de grond hier nog niet is aangekocht. Dit perceel wordt zo snel mogelijk na verwerving en afhankelijk van het seizoen ingeplant. Dit kan waarschijnlijk niet eerder dan in het plantseizoen 2015/2016.

LANDBOUWLAND, DE BUITENS EN DE WOERDT

Verreweg het grootste deel van de basisuitrusting van de deelgebieden Landbouwwand, De Buitens en De Woerd is gereed of in uitvoering: Landgoed Doornik, Bemmelse Zeeg, ecologische stapstenen, De lanen, fietspaden, Pocket parken.

RAAKVLAKKEN A15:

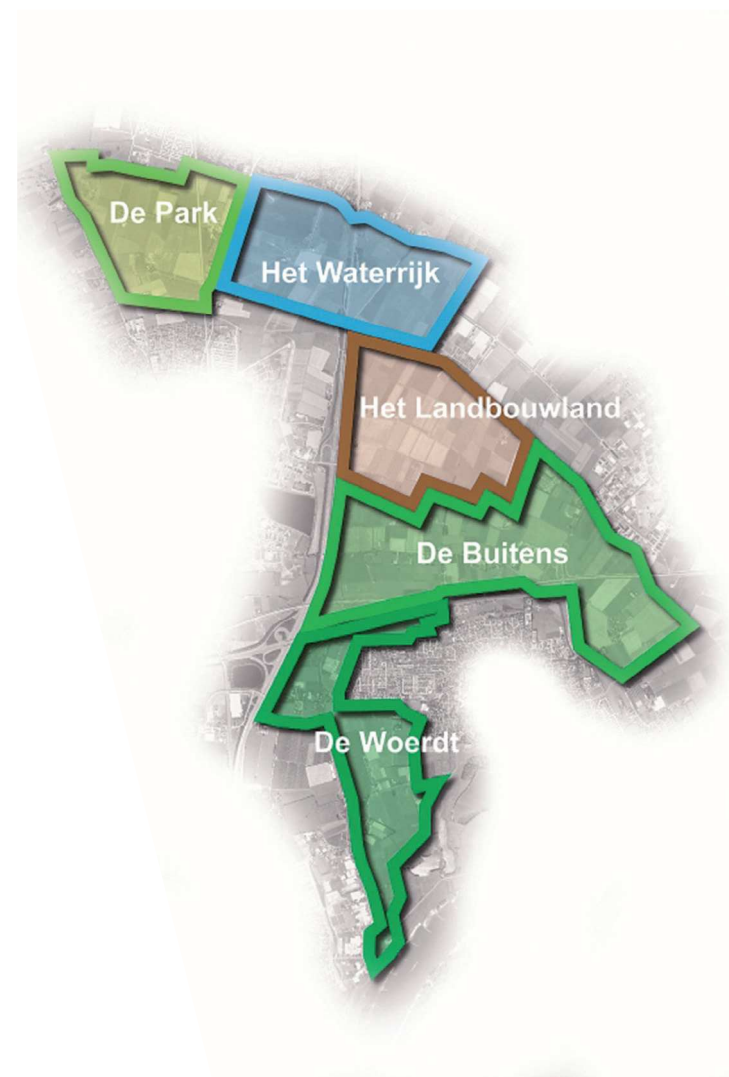
De werkzaamheden in het park rond de A15 worden zoveel mogelijk afgestemd en ingepast in de werkzaamheden ten behoeve van het doortrekken van de A15.

De gronden ten noorden van de A15 zijn aangeboden als werkterrein. Het is nog niet duidelijk of hiervan gebruik zal worden gemaakt. Wanneer dit niet het geval is, kunnen de werkzaamheden voor het realiseren van de basisuitrusting gestart worden voordat het werk aan de A15 start. Het inrichten van de gronden ten zuiden van de A15 worden hoogstwaarschijnlijk geïntegreerd met het aanleggen van geluidswallen door Via15.

GROND

Er resteert nog een verwervingsopgave van circa 2 ha. van de basisuitrusting. Voor deze laatste (deel)percelen is de onteigeningsprocedure in gang gezet. Dit neemt niet weg dat in de tussentijd nog steeds wordt geprobeerd de grond via de minnelijke weg te verwerven. Een groot deel van de grond binnen de basisuitrusting is eigendom van de provincie. Ook het waterschap (water), gemeenten (wegen en bermen) en parkorganisatie (formeel BBL) hebben grondeigendom. Nadat de grond is ingericht zal de provincie de grond verkopen aan de eindbeheerders. De parkorganisatie adviseert de provincie bij het opstellen van een grondstrategieplan, de verkoop van de grond, de verkoop van de zogenaamde ruilgronden en een goede overdracht naar de eindbeheerders.

Deelgebieden Park Lingezen

3.2 DOORONTWIKKELING

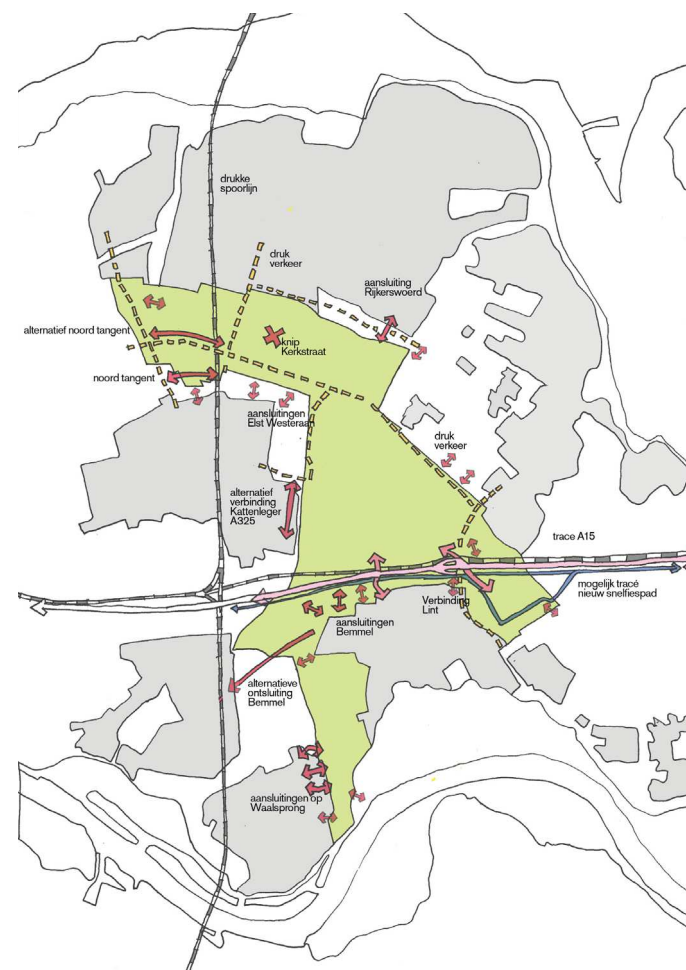
De basisuitrusting biedt een sterk ruimtelijk kader, geënt op de bestaande kwaliteiten van het landschap. Oude waarden blijven in de nieuwe situatie betekenis en waarde geven aan het gebied. Park Lingezege is immers onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis van het gebied en haar mensen. Mede door het aanbod aan (recreatieve) voorzieningen, zullen steeds meer mensen bekend worden met Park Lingezege. Deze nieuwe gebruikers van het park sluiten aan op het gebruik van bestaande bewoners, recreanten en ondernemers; er wordt voortgebouwd op de bestaande betekenis van het gebied.

3.2.1 MISSING LINKS & KNELPUNTEN

Voor het functioneren van Park Lingezege is het belangrijk dat er goede verbindingen zijn tussen de stedelijke kernen en het park. Voorbeelden hiervan zijn verbindingen vanuit Rijkerswoerd, Schuytgraaf, Westeraam en Elst Noord. In samenwerking met de gemeenten worden niet bestaande verbindingen (missing links) in beeld gebracht. Het is vervolgens aan de betreffende gemeenten om deze verbindingen te realiseren.

Ook zijn er bepaalde knelpunten binnen het park die opgelost moeten worden, waarmee het algehele functioneren van het park verbeterd wordt. Er zijn bijvoorbeeld nog knelpunten op diverse plekken in de verkeerssituatie binnen het park, waarbij zowel belangen van inwoners als (externe) gebruikers spelen. Op het gebied van optimalisaties liggen onder meer opgaven bij de samenwerking met Wandelnet en de ruitersportvereniging - waarin wordt onderzocht welke verbeteringen mogelijk zijn - en aan te leggen ecologische verbindingen voor flora en fauna. Ook de doortrekking van de A15 van knooppunt Ressen naar de A12 tussen Duiven en Zevenaar is benoemd als knelpunt. De intentie is om op termijn deze knelpunten op te lossen. Voorlopig vinden hier nog geen maatregelen plaats, in afwachting van andere infrastructurele ontwikkelingen zoals de doortrekking van de A15.

Knelpunten verkeer in en om Park Lingezege

3.2.2 NIEUWE ONTWIKKELINGEN VANUIT PRIVATE INITIATIEFNUMERS OF OVERHEDEN

Voor Park Lingezege is een viertal grootschalige ontwikkelingen voorzien die een bijdrage leveren aan de identiteit en het functioneren van het park en niet zullen conflicteren met de bestaande doelen van Park Lingezege. Deze kunnen zelfs buiten de grenzen van het park een rol spelen. Private initiatiefnumers worden uitgenodigd om invulling te geven aan deze ontwikkelrichtingen. Overheden zien vanuit hun beleidsvelden kansen om doelstellingen in de proeftuin van Park Lingezege te realiseren. Op het moment dat initiatieven in lijn met de grootschalige ontwikkelingen zich melden bij de parkorganisatie, zullen deze ook begeleid worden. Wat deze begeleiding exact inhoudt is afhankelijk van het initiatief. Voorbeelden zijn het aandrazen van netwerkconnecties, aansturen op een goede financiële onderbouwing, motiveren tot een verdere uitwerking van het projectplan en ondersteuning bij een vergunningaanvraag. Op dit moment komen reeds diverse private initiatieven binnen bij de parkorganisatie. Vooralsnog is het moeilijk in te schatten hoeveel initiatiefnumers zich de komende periode zullen melden, maar de verwachting is dat dit aantal in de toekomst zal blijven toenemen. De taak van de parkorganisatie in de begeleiding van deze initiatieven zal hiermee ook toenemen. De vier geschetste ontwikkelingen waaraan zowel publieke partners als private initiatiefnumers gaan werken worden hieronder kort toegelicht:

GEZONDHEID EN RECREATIE

Eén van de belangrijkste functies van Park Lingezegen is het aanbod aan voorzieningen voor actieve recreatie, die positieve gezondheidseffecten hebben. De overheden voeren hiertoe een actief beleid, waaronder in het Gebiedsgericht MIRT-onderzoek Arnhem en Nijmegen (2014), waarin Health tot één van de speerpunten van de regio is benoemd. Met de aanleg van de basisuitrusting is hierin een belangrijke stap gezet. Het optimaliseren van het paden- routenetwerk en aansluiting met bijbehorende (markerings) voorzieningen voor wandelaars, hardlopers, ruiters, hondenbezitters en fietsers is nu een belangrijke vervolgpoging. Naast het recreatieve netwerk zijn er plekken voor recreatieve, sportieve of actieve doeleinden en worden watergangen met elkaar verbonden ten behoeve van kano- en schaatsroutes.

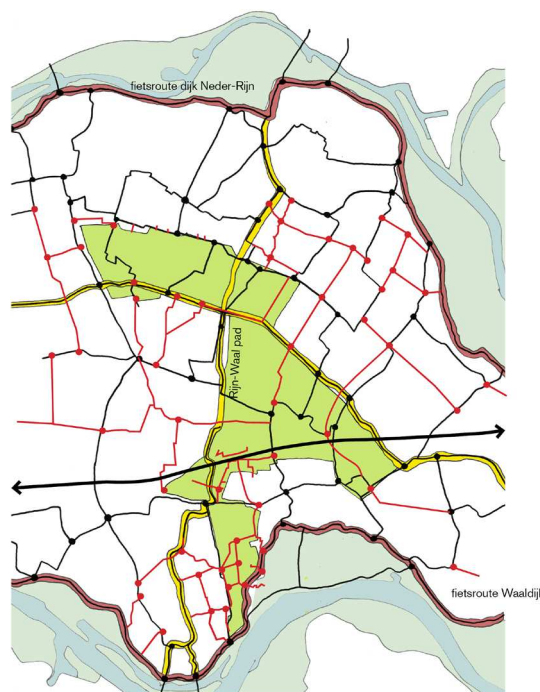
DUURZAME ENERGIE

De overgang naar een meer duurzame energievoorziening is een ontwikkeling met een grote ruimtelijke impact. Park Lingezegen biedt diverse mogelijkheden voor de opwekking van zonne-energie, onder meer langs de A15, de Betuweroute en het agrarisch gebied. Door het grote groene areaal in het park zijn er hiernaast mogelijkheden voor energieopwekking via biomassa. Ook op het gebied van energiewinning uit water (berging, gemalen, stijghoogten; Smart polder) en warmte- en koudeopslag (WKO) liggen er kansen. Duurzame energie is één van de pijlers van de doorontwikkeling van Park Lingezegen, waarmee het park zich kan profileren als een proeftuin op (inter)nationaal niveau en ook hier is aansluiting te vinden op de MIRT-agenda voor regio Arnhem-Nijmegen. Deze MIRT-agenda wordt momenteel uitgewerkt in concrete projecten, waar Park Lingezegen een invulling aan kan geven.

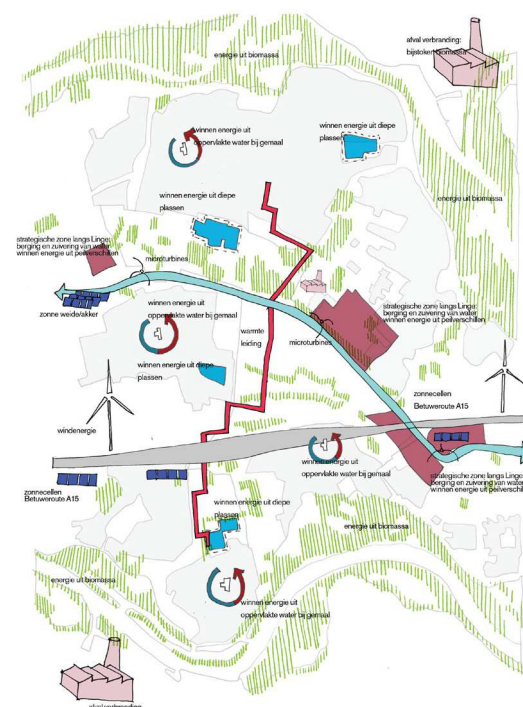
(STADS)LANDBOUW/PERMACULTUUR

Vanuit de publieke partners wordt benadrukt dat ook de traditionele agrariërs in het gebied hun plek moeten hebben

Overzicht recreatief netwerk in en om Park Lingezegen

Kansen voor duurzame energie in en om Park Lingezegen

OPGAVEN & TAAKVELDEN

13

en hun beroep moeten kunnen blijven uitoefenen. Delen van Park Lingezen worden al eeuwen benut ten behoeve van de landbouw en deze levert dan ook een grote bijdrage aan het imago en de identiteit van het gebied. Vanuit onder meer de Gebruikersraad en bestuursleden is er verder veel aandacht voor permacultuur; een ecologisch duurzaam en economisch stabiele vorm van landbouw, die naast voedselvoorziening ook een verbeterde waterhuishouding, brandstof- en bouwmaterialproductie, bescherming tegen natuurgeweld en herstel van beschadigde landschappen tot doel heeft. Ook hier liggen mogelijkheden waarmee Park Lingezen zich als proeftuin kan etaleren.

STRATEGISCH WATERBEHEER

Waterbeheer is een belangrijke opgave voor de verdere ontwikkeling van het rivierengebied waar Park Lingezen onderdeel van uitmaakt. Waterveiligheid vraagt hier de meeste aandacht, gezien de geografische eigenschappen van het gebied (laag gelegen, omgeven door rivieren). Dijkverbeteringen en ruimte voor waterberging zijn opgaven waaraan reeds wordt gewerkt of waar plannen voor zijn. Rich Water World opereert in deze opgave als een netwerk binnen de zogenaamde 'gouden driehoek' van publieke partners, kennisinstellingen en bedrijven. Hiermee wil men enerzijds tegemoet te komen aan publieke doelen zoals waterveiligheid, maar ook aan private doelstellingen door ontwikkeling van commerciële producten welke interessant zijn voor een nationale en internationale markt.

Wat betreft de geschetste nieuwe ontwikkelingen is bestuurlijk een eerste voorkeur uitgesproken voor duurzame energie en (stads)landbouw/permacultuur, waarmee Park Lingezen zich kan presenteren als (inter)nationale proeftuin. Dit betekent niet dat er geen aandacht is voor strategisch waterbeheer en gezondheid en recreatie, maar het helpt een scherpe focus te houden voor de doorontwikkeling van Park Lingezen als geheel.

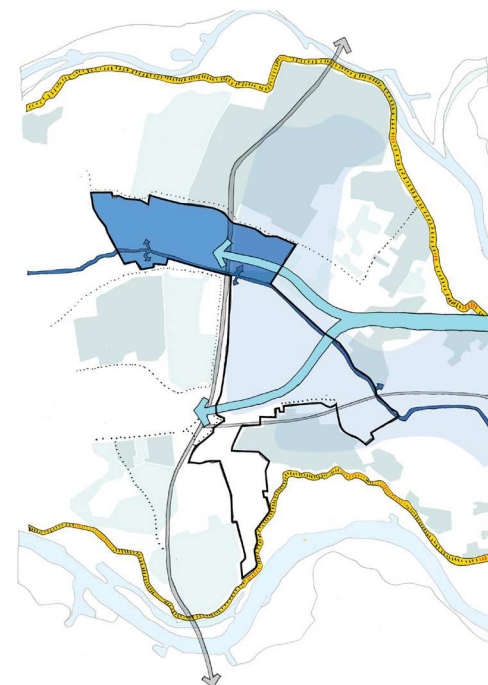
Kansen voor (stads)landbouw in en om Park Lingezen

Legenda

- plekken agrarische geschiedenis
- verkoop streekproducten (bestaand/uitbreiden)
- reconstructie**
- saneren kassen
- uitbreiden bestaande kassen
- ontwikkeling nieuwe kassen
- boomgaard
- productie landbouw
- stadslandbouw

Strategisch waterbeheer in en om Park Lingezen

Legenda

- primaire kering (dijk)
- primaire kering afgekeurd
- compartimenteringsdijk (opties)
- dijk ontwikkelen tot klimaatdijk
- regionale waterberging
- inundatie diepte >2m
- grote gevolgen inundatie, zeer diep/snel
- grote gevolgen inundatie, diep/snel
- hoofd-evacuatieleroutes
- benodigde extra berging
- verdeelpunten waterbeheer (water in- en uitlaat)

Omdat het strategische, grootschalige ontwikkelingen betreft, ligt er naast de begeleiding van initiatieven een belangrijke taak voor de parkorganisatie in het hebben, (onder)houden en vergroten van een netwerk met partijen binnen en buiten het park. Er zal moeten worden gezocht naar (ver)nieuw(d)e samenwerkingsverbanden tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen in en rondom het gebied; de Triple Helix.

3.3 BEHEER (FYSIEK EN SOCIAAL)

Na inrichting van de gronden van de basisuitrusting, worden deze door de provincie overgedragen aan eindbeheerders, waarbij de parkorganisatie adviseert over het grondstrategieplan, de verkoop en overdracht. Ook de overige terreinen dienen doelgericht beheerd te worden. Hieronder wordt ten eerste de uitvoering van fysieke onderhoudsmaatregelen aan het groen en de (recreatieve) voorzieningen, gericht op ontwikkeling of behoud van gewenste doelen en kwaliteit, verstaan. Daarnaast gaat het ook om beheer-maatregelen die nodig zijn om het gebruik van het gebied te stimuleren en in goede banen te leiden, zoals toezicht, handhaving, educatie, voorlichting en evenementen (sociaal beheer).

Voor het beheer van Park Lingezen zijn reeds een Beheerplan en Beheervisie opgesteld. In deze documenten zijn kaders voor de organisatie van zowel het fysieke als het sociale beheer op het gebied van de taakverdeling tussen partijen, financiën, beheerkwaliteit en organisatie vastgelegd.

Aangezien het beheer binnen het park in verschillende handen ligt, staan partijen er gezamenlijk voor om het beheer zodanig uit te voeren dat het park een eenheid wordt en blijft en past binnen de streefbeelden die in het ontwerp zijn neergezet. Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van de betrokken partijen om ook invulling te geven aan kwaliteit op de lange termijn. De titel van Beheervisie ‘Blijvend mooi dichtbij’ vat dit kort en krachtig samen. In het Beheerplan is de Beheervisie nader uitgewerkt, inclusief verder gedetailleerde financiële en kwaliteitskaders. De Beheervisie is als kaderstellend document opgesteld voor de

PARK LINGEZEGEN DICHT BIJ DE MENSEN BRENGEN

Staatsbosbeheer heeft als missie het beheren van natuurgebieden en deze dicht bij de mensen “brengen”. Met de toenemende verstedelijking wil Staatsbosbeheer in robuuste “recreatie om de stadgebieden” een groen perspectief bieden voor een goed woon- een leefklimaat. Daarom zijn we vanaf de start actief betrokken bij Park Lingezen. We hebben veel ervaring met beheer en gebruik van natuur en landschap, in samenwerking met partijen uit de omgeving. Deze kennis zetten we ook in de toekomst graag in voor Park Lingezen. Samen met de park-organisatie zorgen we dat onze gebieden bijdragen aan de gewenste samenhang en kwaliteit binnen het park. Samen met de omgeving zoeken we, binnen de kaders van het park, naar maatwerk voor invulling van het beheer en gebruik dat aansluit op wensen uit de omgeving. Daarmee willen we eraan bijdragen dat Park Lingezen ‘gaat leven’ en een gebied wordt voor en door de omgeving.

Arjan Snel

Hoofd Staatsbosbeheer Gelderland

organisatie van het fysieke en sociale beheer van de basisuitrusting, waarin taakverdeling, kwaliteitskaders en financiën nader zijn uitgewerkt.

In het mozaïek van deelgebieden ligt in Park Lingezen een netwerk van bestaande wegen, bermen en openbare ruimte dat al in beheer is van de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe. Rond deze openbare ruimte hebben de grondgemeenten een bijzondere positie ten opzichte van de parkorganisatie. In het Beheerplan is voorgesteld dat de parkorganisatie periodiek nauw overleg voert over de arealen van de grondgemeenten. Ten aanzien van de deelgebieden die in beheer gaan komen van nog te werven partijen heeft de Parkorganisatie minder directe invloed.

OPGAVEN & TAAKVELDEN

In het beheer is vooralsnog een belangrijke rol weggelegd voor de parkorganisatie, aangezien de gronden nog niet zijn overgedragen aan de eindbeheerders. Ook na deze overdracht blijft er een belangrijke rol voor de parkorganisatie als opdrachtgever van het beheer. De parkorganisatie zal sturen op hoofdlijnen (eenheid, kwaliteit en geld) en pakt hierin een actieve rol richting de eindbeheerders. Zo zal zij reguliere afstemming over samenhang binnen het park organiseren, kaders stellen voor beheer, beheerplannen goedkeuren en deze vervolgens laten uitvoeren. Actualisatie en bijstelling van de kaders en beheerplannen zal worden georganiseerd vanuit de parkorganisatie. Daarnaast zal de parkorganisatie een belangrijke rol spelen bij de monitoring en evaluatie, en bij de afstemming over beleid specifieke onderwerpen, beheerder overstijgende elementen en invulling van het gebruik van het gebied. Ook vervult de parkorganisatie een rol bij het stimuleren van particuliere inbreng, zoals de verkenning van op welke wijze vrijwilliger en agrariërs een rol kunnen spelen bij het beheer, al blijft de grondeigenaar hiervoor contractpartner.

Er zijn dus veel partijen die een belangrijke rol (kunnen) spelen in het beheer, zoals Staatsbosbeheer en het waterschap, de recreatiemaatschappij, gemeenten, wegbeheerders, diverse ondernemers, agrariërs en vrijwilligers. Ook de invulling en programmering van het evenemententerrein heeft een raakvlak met beheer, onder meer op het gebied van handhaving. Op dit moment zijn nog niet alle beheerders bekend. Wel is bekend dat Staatsbosbeheer de beheerder van het Waterrijk wordt.

Voor de handhaving in Park Lingezen wordt op korte termijn een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) aangesteld door de gemeente Lingewaard, op kosten van de parkorganisatie. Gedurende de periode dat de grond door de parkorganisatie wordt beheerd, zal de parkorganisatie opdrachten hiervoor geven aan beheerders. Met de eindbeheerders moeten afspraken worden gemaakt over de wijze van het beheer en de vergoeding van de beheerkosten. Het ligt in de rede dat een subsidieverordening moet worden opgesteld op grond waarvan voor het fysieke en het sociale beheer vergoedingen beschikbaar worden gesteld. Voor diverse onderdelen binnen Park Lingezen gaan kaders uit vanuit SNL-subsidie.

Zij gelden in het Beheerplan als uitgangspunt voor het gewenst/noodzakelijk onderhoud en de daarmee samenhangende beheerkosten, alsmede de partijen die hiervoor in aanmerking kunnen komen.

3.4 COMMUNICEREN & PROGRAMMEREN

Tot op heden is de externe communicatie vanuit het projectbureau met name gericht op het informeren van bewoners en huidige en toekomstige gebruikers van Park Lingezen over het park, haar huidige en toekomstige (recreatieve) mogelijkheden, de voortgang van werkzaamheden in het park en eventuele overlast hiervan. Nu de basisuitrusting grotendeels afgerond is, zal de communicatiestrategie en –boodschap geëvalueerd worden. Dit zal meer in samenwerking met de Gebruikersraad, beheerders en ondernemers in het gebied gebeuren. De focus van communicatie verschuift tevens van informatie naar promotie en marketing. Dit is nauw verbonden aan de profilering van Park Lingezen als proeftuin op het gebied van onder meer landbouw, natuur en recreatie.

Andere taken die op het gebied van communicatie liggen, zijn het faciliteren van de interne communicatie bij de publieke partners en de Gebruikersraad en de directe communicatie met ondernemers en initiatiefnemers. Deze laatste groep wordt immers steeds belangrijker in de doorontwikkeling van het park. Het is van belang dat er eenduidig en helder wordt gecommuniceerd, hier ligt dan ook een belangrijke coördinerende rol voor de parkorganisatie; vanuit het Park dienen gelijke boodschappen te komen. Om de partners van het park van dienst te zijn, zal de communicatiekalender actief beheerd worden. Parkorganisatie en publieke partijen dienen de onderlinge communicatie goed af te stemmen op elkaar.

Wat betreft het programmeren van activiteiten en evenementen is het takenpakket zeer concreet. De belangrijkste opgave ligt in het opstellen en actualiseren van een activiteiten- en evenementenvisie en –beleid. Er dienen heldere afspraken te worden gemaakt over de gewenste aard van activiteiten

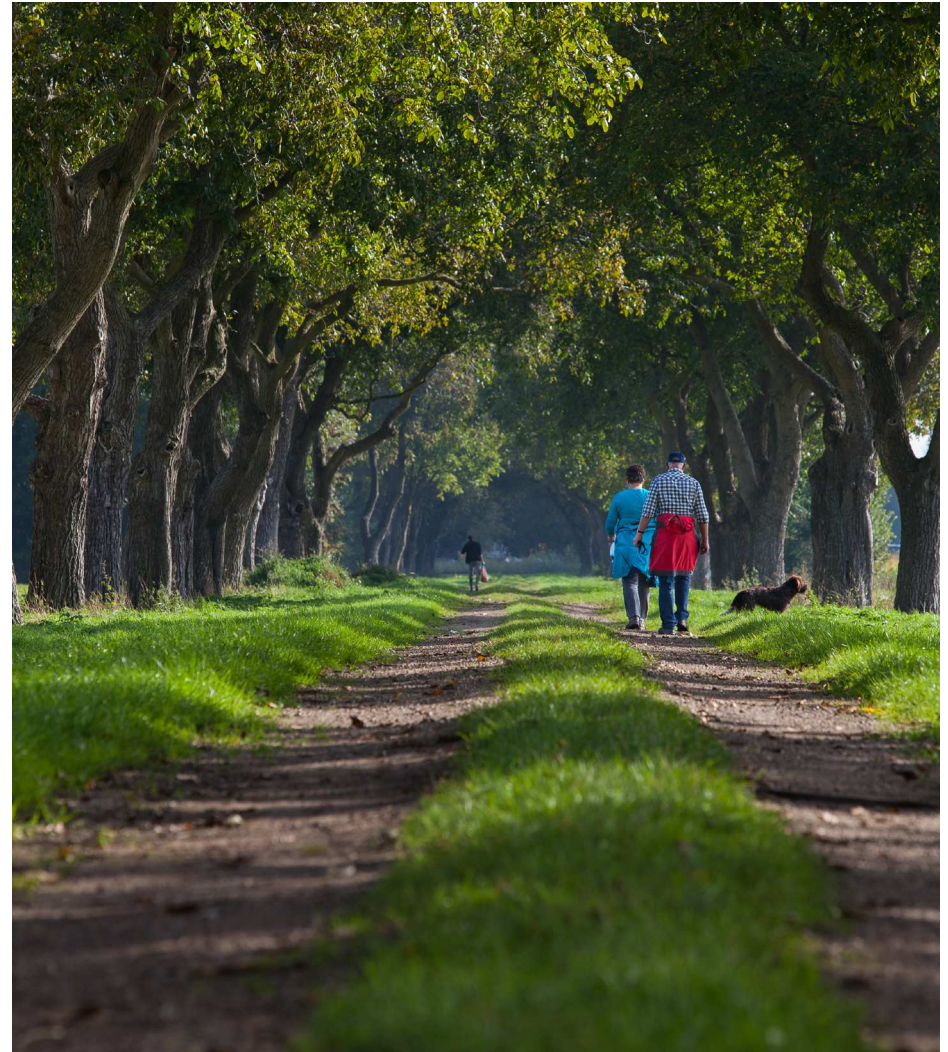

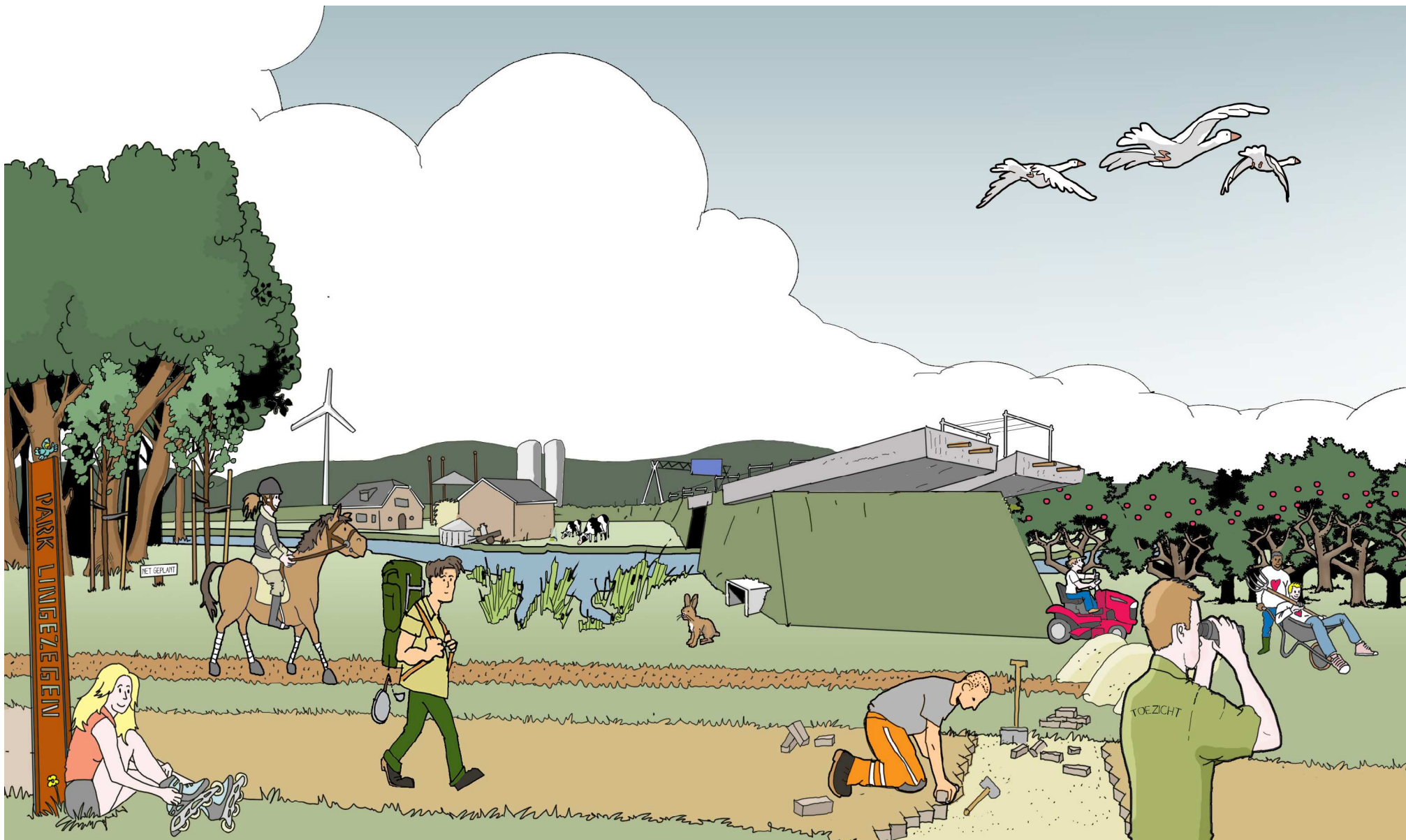
en evenementen in het park en de promotie hiervan. Deze activiteiten dienen van toegevoegde waarde voor het park of haar omgeving en gebruikers zijn. Door de parkorganisatie wordt een activiteiten- en evenementenkalender verzorgd en bijgehouden. Dit gebeurt nu reeds op de website van Park Lingezege. Tenslotte ligt er een algemene taak voor de bevoegde gezagen (gemeenten) in de verlening van vergunningen.

3.5 PROJECTBEHEERSING

Het laatste taakveld dat met is geïdentificeerd betreft de beheersing van de parkorganisatie. Dit is gedefinieerd als projectbeheersing, aangezien de transitiefase feitelijk kan worden gezien als een project, waarin de inbreng van publieke partners afneemt en de inzet van private partijen toeneemt. De parkorganisatie beheert alle GOTICK-aspecten (geld, organisatie, tijd, informatie, communicatie, kwaliteit) van haar eigen organisatie. Belangrijke onderdelen hiervan zijn:

- > Financiële administratie en control;
- > Opstellen begroting;
- > Aanbestedingen;
- > Management/HRM;
- > Planning en voortgang;
- > Interne communicatie en informatiebeheer;
- > Voorbereiden bestuursvergaderingen;
- > Afleggen verantwoording aan bestuur en verbonden partijen;
- > Juridische kwaliteit;
- > Risicomanagement;
- > Bewaking (planologische) kwaliteit.

AFRONDEN VAN DE BASISUITRUSTING

DOORONTWIKKELEN

BEHEREN

4. KWALITEITSBORGING

Het borgen van de kwaliteit van Park Lingezen is van belang om de continuïteit en eenheid van het park te kunnen bewaken. Dit heeft betrekking op de doorontwikkeling, het beheer, de programmering en communicatie. Het borgen van de kwaliteit kent meerdere componenten die in dit hoofdstuk worden toegelicht: de documenten, uitvoerders van kwaliteitsborging en de bijbehorende procedures.

4.1 KWALITEITSDOCUMENTEN

Allereerst zijn er bepaalde richtinggevendende documenten waar zowel initiatiefnemers als beoordelaars en begeleiders op kunnen terugvallen en zich door kunnen laten inspireren. Met name voor de doorontwikkeling en het beheer zijn reeds documenten opgesteld die een kader stellende functie hebben. Een belangrijke boodschap die uit deze documenten naar voren komt, is dat Park Lingezen als een eenheid beleefd moet worden, waarmee een belangrijke kwaliteitstaak voor de parkorganisatie al is benoemd. Hieronder volgt een overzicht van de aanwezige documenten en hun functie en formele status:

DOCUMENT	FUNCTIE	JAAR	STATUS
Intergemeentelijke structuurvisie Park Lingezen	• Leidraad voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven, maar ook voor nieuw op te stellen bestemmingsplannen en projectbesluiten. Ruimtelijk toetsingskader voor de uitwerking van concrete plannen en projecten	2010	> Vastgesteld door gemeenteraden van gemeenten Overbetuwe en Lingewaard
Handboek Parkstijl Meubilair	• Kader stellend voor vormgeving en plaatsing van parkmeubilair	2010	> Vastgesteld door de stuurgroep
Toezang op de Betuwe	• Toetsingskader voor ontwerp en materialisering van landschappelijke componenten van de parkinrichting, leidraad voor de uitwerking van maatregelen en voorbereiding van bestekken t.b.v. de basisuitrusting	2011	> Vastgesteld door het AB
Kwaliteitskader bebouwing	• Beoordelingskader voor nieuwe bebouwing en aanpassing van bestaande bebouwing	2012	> Vastgesteld door het DB
Beheervisie Park Lingezen	• Kader stellend voor de organisatie van het (met name) fysieke en sociale beheer van de basisuitrusting (taakverdeling, kwaliteitskaders en financiën)	2015	> Vastgesteld door het DB
Beheerplan	• Concrete uitwerking van de beheervisie naar concrete eindbeelden en onderhoudsniveaus, inclusief richtlijnen voor de beheerinspanningen (kwaliteitsvisie) voor fysiek en sociaal beheer en daarvan afgeleide organisatorische en financiële afspraken	2015	> Vastgesteld door het DB
Verbeelding Doorontwikkeling Park Lingezen	• Richtinggevend informatie- en inspiratiedocument m.b.t. de ontwikkeling van Park Lingezen na afronden van de basisuitrusting	2015	> Niet bestuurlijk vastgesteld

KWALITEITSBORING

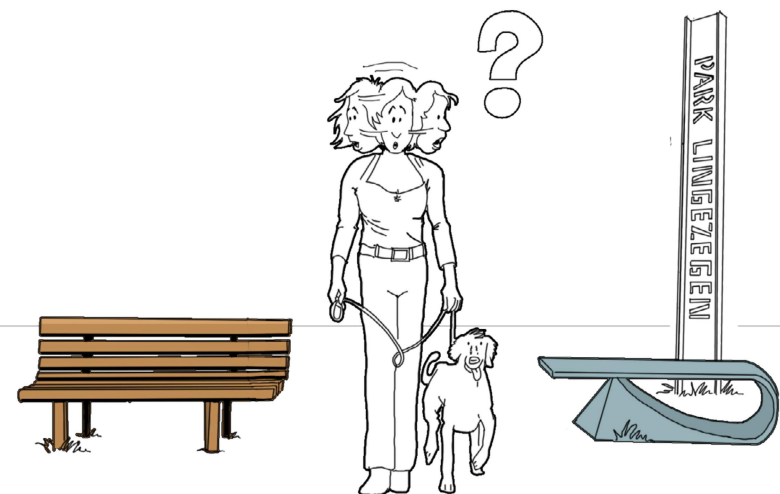
21

Hiernaast zijn voor Park Lingezen bestemmingsplannen door de gemeenteraden van Overbetuwe en Lingewaard vastgesteld. Hierin zijn alle aanwezige functies bestemd. Er is aangegeven welke bebouwing mag worden opgericht en hoe percelen gebruikt mogen worden. Verder biedt het bestemmingsplan een bescherming van natuur- en landschapswaarden.

De bestaande documenten zijn nog niet voldoende voor de kwaliteitsboring van het park. In de transitiefase start de gezamenlijke zoektocht naar welke kaders er nodig zijn en hoe dwingend of juist vrij deze moeten zijn. Enerzijds is er een wens om sturing te houden op de kwaliteit en het realiseren van de ambities voor Park Lingezen en anderzijds wordt ruimte geboden aan initiatieven en wordt de creativiteit van (nieuwe) partners benut om de kwaliteit van het park verder te verhogen. Voor deze initiatieven dient een expliciet afwegingskader te worden opgesteld, met behulp waarvan kan worden beslist welke ontwikkeling wel en niet worden toegestaan in het park. Voorwaarden hiervoor zouden bijvoorbeeld betrekking kunnen hebben op een bijdrage aan tenminste een van de vier grootschalige ontwikkelingen (recreatie en gezondheid, (stads)landbouw/permacultuur, duurzame energie en strategisch waterbeheer), waarbij geen hinder/beperking voor de overige grootschalige ontwikkelingen mag ontstaan.

Voor programmering en communicatie zijn tot nog toe niet of nauwelijks kader stellende documenten opgesteld. De invulling hiervan speelt wel een belangrijke rol in het gebruik en de beleving van het park. Omdat in deze taakvelden een coördinerende en regisserende rol voor de parkorganisatie wordt gezien, is het goed dat de parkorganisatie het initiatief neemt om deze in de komende periode in samenwerking met de Gebruikersraad en Staatsbosbeheer op te stellen. Op deze manier kan onder meer gestuurd worden op het uitsluitend toestaan van evenementen en activiteiten die binnen het park en haar uitstraling passen en kan eenheid en herkenbaarheid in communicatie worden gerealiseerd. De onderdelen die in het communicatieplan en de communicatiestrategie opgenomen kunnen worden, zijn (niet uitputtend) het bezoekerscentrum / informatiepunt,

· kwaliteitsboring ·

gidsen in het park, promotie / marketing, educatie en de communicatie met initiatiefnemers. In de activiteitenvisie en het activiteitenbeleid kunnen onder meer het beoordelingskader en –proces, promotie / marketing, activiteiten- en evenementenagenda en vergunningverlening beschreven worden. Hieruit vloeien vervolgens taken voort die onder het taakveld Communiceren en programmeren vallen.

4.2 DE UITVOERDERS: DE WERKGROEPEN EN HET Q-TEAM

Niet ieder (privaat) initiatief kan doorgang vinden. Initiatieven dienen immers te passen binnen de visie op het park en bij te dragen aan de kwaliteit van Park Lingezen. Dat de overheden steeds minder de lead nemen in de ontwikkeling van het park, betekent niet dat er achterover kan worden geleund. De praktijk leert dat hoe meer initiatieven zich aandienen, hoe actiever ook de publieke partners zullen moeten zijn. Dit geldt ook ten aanzien van vraagstukken op de taakvelden beheer en communiceren & programmeren.

De afstemming met gemeenten en private partijen over de beoordeling van de nieuwe opgaven die spelen in het Park wordt verbeterd met het operationeel maken van werkgroepen per taakveld. Hiermee wordt ‘slim gewerkt’; een groot deel van de werkzaamheden wordt door de werkgroepen uitgevoerd. Deze sluiten aan op reeds bestaande werkgroepen:

- WERKGROEP: FYSIEK EN SOCIAAL BEHEER (B)
- WERKGROEP: COMMUNICATIE EN PROGRAMMERING (CP)
- WERKGROEP: INITIATIEVEN, KNELPUNTEN EN NIEUWE ONTWIKKELINGEN (IKO).

Alle drie de taakvelden kennen een coördinator vanuit de parkorganisatie. De coördinator stelt de werkgroep samen, waarbij de gewenste expertise betrokken wordt vanuit de publieke en private partners. De exacte invulling is afhankelijk van de actuele situatie. De werkgroepen begeleiden de opgaven die spelen in het park. Elke werkgroep hanteert zijn eigen beoordelingskader

en selecteert en begeleidt nieuwe ontwikkelingen. De nieuwe ontwikkelingen worden voorbereid en begeleid door de werkgroepen en door de coördinator ingebracht in de projectorganisatie. Het Q-team, bestaande uit de supervisor van Park Lingezen, vertegenwoordigers van de vier gemeenten en een vertegenwoordiger van de parkorganisatie, geeft advies over deze ruimtelijke opgaven die voorgelegd worden. Indien een voorstel overgaat tot besluitvorming, wordt het besproken in het accounthoudersoverleg en voorgelegd aan het parkbestuur.

4.3 DE PROCEDURE VOOR BEOORDELING EN BEGELEIDING VAN INITIATIEVEN

Op dit moment ligt er een voorstel voor de werkwijze rondom (ruimtelijke) initiatieven in Park Lingezen: 'Kwaliteitsborging Park Lingezen: een Q-team binnen de bestaande structuren'. Het belang van een werkwijze ten aanzien van initiatieven in het park is groot, aangezien de verwachting is dat het aantal ingediende initiatieven op korte termijn flink zal toenemen. Dit geldt nog sterker wanneer partijen actief uitgenodigd gaan worden. Dit is ook gebleken bij andere grootschalige gebiedsontwikkelingen waar met uitnodigingsplanologie wordt gewerkt, zoals het Eiland van Schalkwijk in Houten. In deze paragraaf worden dan ook belangrijke uitgangspunten voor het begeleiden en beoordelen uiteengezet. Hierbij volgen initiatieven die passen binnen het bestemmingsplan de reguliere weg binnen de lijnorganisatie van de betreffende gemeente.

Voor een initiatiefnemer is het uitwerken van een eerste idee tot een uiteindelijk gerealiseerd project een continu proces. Het uitgangspunt van de beschreven kwaliteitsprocedure van provincie, gemeenten (en Gebruikersraad) is initiatiefnemers te begeleiden bij de uitwerking van initiatieven en de beoordeling van initiatieven. Het doel hiervan is de meerwaarde van initiatieven voor Park Lingezen te vergroten en de kwaliteit van het gebied te borgen. Continue afstemming tussen de publieke partners onderling is van groot

belang, evenals openheid en helderheid richting initiatiefnemers. De dubbele rol van publieke partners in zowel begeleiding als beoordeling van initiatieven vraagt om een duidelijke uitleg richting initiatiefnemers.

Voor initiatiefnemers is het van belang tijdig te weten of het initiatief past binnen wet- en regelgeving en het vigerende kwaliteitskader van Park Lingezen. Adviezen en aanwijzingen hierover vanuit de parkorganisatie en publieke partijen zijn hierbij van grote waarde, evenals indicaties omtrent relevante goedkeuringen en planologische medewerking. Vanuit de partners dient zo helder mogelijk aangegeven te worden waaraan het initiatief dient te voldoen om het beoordelingsproces richting initiatiefnemer transparant te maken.

De begeleiding van initiatiefnemers richt zich met name op het optimaliseren van de meerwaarde die het initiatief kan leveren aan Park Lingezen. Initiatieven dienen maximaal bij te dragen aan de doelstellingen van Park Lingezen. Voor de accounthouders en de werkgroep 'Initiatief, Knelpunt en nieuwe Ontwikkelingen' ligt een belangrijke rol in het houden van overzicht van initiatieven en de samenhang hiertussen. Bij de beoordeling van initiatieven spelen de publieke partijen een meer formele rol dan in de begeleiding van initiatieven, aangezien de publieke partijen bevoegd gezag zijn. Doelstelling is de initiatiefnemer zo snel mogelijk helderheid te geven omtrent het al dan niet doorgaan van het initiatief naar een volgende fase en de eventueel hieraan verbonden voorwaarden.

Na realisatie van het initiatief is het voor de uitstraling van Park Lingezen van belang dat regulier onderhoud plaatsvindt. In het beoordelingsproces van het betreffende initiatief kunnen reeds afspraken worden gemaakt over het gewenste beheerniveau aan de hand van het hiervoor beschikbare kader (Beheervisie en Beheerplan). Ook voor beheerders, niet zijnde private initiatiefnemers, is dit kader van toepassing. Met deze partijen worden dan ook vanuit de parkorganisatie afspraken over het beheer vastgelegd.

5. ORGANISATIE

Nu de opgaven in Park Lingezen helder zijn, kan de inrichting van de parkorganisatie verder vorm krijgen, zodat zij optimaal kan bijdragen aan de missie van Park Lingezen: *‘een aantrekkelijk groen recreatiegebied tussen Arnhem en Nijmegen van, voor en door haar gebruikers, met ruimte voor natuur, landbouw, cultuurhistorie en water en mogelijkheden voor vernieuwing, innovatie en experimenten; de groene proeftuin van Nederland.’* De partners hebben aangegeven hiervoor een kleine, dynamische organisatie te voorzien, gericht op het bouwen, onderhouden en uitbreiden van een breed netwerk in en rondom het gebied. Deze ‘lean and mean’ organisatie kan door haar compactheid en bekendheid in het gebied zeer efficiënt werken. In Park Lingezen wordt veel ruimte gegeven voor initiatieven van de mensen in het gebied. De parkorganisatie dient dergelijke zelforganisatie aan te moedigen, spontane processen te stimuleren en het optimaliseren van plannen en te ondersteunen. De energie van bewoners en bedrijven krijgt

in Park Lingezen de ruimte die zij verdient. De bestaande inrichting van het projectbureau wordt benut maar zal van karakter (kleur) veranderen naar een parkorganisatie die opereert als spil in een netwerk, die coördineert vanuit het overkoepelend belang en faciliterend is aan de ‘gebruikers’ van het park.

5.1 UITGANGSPUNTEN VOOR DE TAAKGERICHTE PARKORGANISATIE

Voor de inrichting van de parkorganisatie hebben de partners zich uitgesproken over een set aan uitgangspunten. Deze uitgangspunten geven richting en kleur aan de transformatie van de huidige projectgerichte organisatie naar een taakgerichte parkorganisatie.

KRACHT VAN DE HUIDIGE ORGANISATIE BENUTTEN EN OPTIMALISEREN

- › Bestuurlijke samenwerking: Het bestuur kent een evenwichtige betrokkenheid van de gemeenten Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen, Waterschap Rivierenland en provincie Gelderland. De Gebruikersraad en Staatsbosbeheer hebben een adviserende rol richting het Algemeen Bestuur en zijn dan ook genodigden voor deze overleggen.
- › Samenwerkingsvorm GR: De gemeenschappelijke regeling is opgezet ten behoeve van de realisatie van de basisuitrusting. De inrichting van het bestuur met een AB en DB biedt hiervoor goede handvatten. Voor de transitiefase blijkt voortzetting van de GR wenselijk, zij het met een intensievere betrokkenheid van het AB. Daarmee gaat de rol van de gemeenten Arnhem en Nijmegen meer passen bij de komende fase, gezien de relatief grote aantallen te verwachten gebruikers uit deze gemeenten.
- › De huidige parkorganisatie heeft zowel veel kennis en kunde als een enorm goed netwerk opgebouwd in de afgelopen jaren. Dit moet behouden blijven voor de periode van doorontwikkeling om als parkorganisatie een goede gesprekspartner te blijven.

TAKENPAKKET RICHT ZICH DE KOMENDE PERIODE OP HET AFRONDEN VAN DE BASISUITRUSTING & HET ORGANISEREN VAN HET BEHEER

- › Verantwoordelijkheid publieke partijen: De publieke partners hebben gezamenlijk besloten de verantwoordelijkheid te dragen voor het realiseren van de basisuitrusting. De planning laat zien dat deze in 2018 geheel afgerond is. Tot die tijd nemen de werkzaamheden ten behoeve van de basisuitrusting geleidelijk af. Hierdoor is tevens een afnemend aantal fte (fulltime-equivalenten) voorzien.
- › Financiering: De publieke financiering richt zich op de afronding van de basisuitrusting en het organiseren van het beheer. Voor de overige taakvelden (communicatie/programmering/ doorontwikkeling/ bedrijfsvoering) zijn nog geen financiële afspraken gemaakt. Deze zullen binnen de begroting gevonden moeten worden.

VERSCHUIVING VAN TAKEN EN COMPETENTIES

- › Transitiefase: De focus van taken van de parkorganisatie verschuift richting 2018 van het realiseren van de basisuitrusting, naar het doorontwikkelen, beheren en gebruik van het park. Dit brengt andere concrete taken en werkzaamheden met zich mee, die andere eigenschappen, vaardigheden en competenties vereisen van de medewerkers van de parkorganisatie. Er vindt een geleidelijke overgang plaats van projectmatige aansturing naar sturen op hoofdlijnen en samenhang, faciliteren en co-creatie; van het uitzetten van acties naar het meedenken met anderen. De transitiefase zal mede benut worden om met partijen gezamenlijk te ontdekken hoe het best invulling gegeven kan worden aan deze faciliterende rol. Dit gebeurt onder meer middels de Triple Helix van overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen.
- › Doorontwikkelen: met de begeleiding van private initiatieven, het aanpakken van knelpunten & missing links en het stimuleren van groot-schalige nieuwe ontwikkelingen biedt Park Lingezegen een proeftuin aan voor innovatie en vernieuwing.
- › Beheren: Met de overdracht van gronden zal het beheer richting 2019 in toenemende mate bij andere partijen belegd worden, waarna in principe het beheer niet vanuit de parkorganisatie uitgevoerd wordt. De parkorganisatie behoudt echter een sturende (financiën) en coördinerende rol hierin. Daarmee blijft Park Lingezegen als eenheid geborgd.
- › Communiceren en programmeren: De boodschap vanuit de parkorganisatie verandert van het informeren over de plannen, werkzaamheden en eventuele overlast van het park, naar het informeren/promoten van de activiteitenagenda in het park en het uitnodigen van en communiceren met en richting initiatiefnemers en omgeving.
- › Bedrijfsvoering: Met bovenstaande afbakening van taken ontstaat een kleinere, compacte en taakgerichte parkorganisatie. Het park heeft met de huisvesting van de parkorganisatie in het park zelf ook een gezicht, een loket voor de gebruikers van het park waar men naar binnen kan lopen en de medewerkers van de parkorganisatie kan ontmoeten.

INGROEIEN VAN DE GEBRUIKERSRAAD

- › Partner in het AB: Formeel kan in de GR geen private partij in het bestuur zitting nemen. Omdat de Gebruikersraad een dermate belangrijke doelgroep vertegenwoordigt, krijgt zij een adviserende rol richting het AB.
- › Ingroeien in de parkorganisatie: De Gebruikersraad is aan de voorkant betrokken en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de parkorganisatie. Het bezit van meerdere belangen (belangenbehartiger, initiatiefnemer, accounthouder en bestuursadviseur) dient zeer expliciet gemaakt te worden, zodat dubbele petten voorkomen worden. De Gebruikersraad fungeert als communicatiekanaal van de gebruikers naar de parkorganisatie. Doordat de Gebruikersraad ook belangenbehartiger van (voormalige) tegenstanders is, kan zij niet geïntegreerd worden in de GR zelf. De Gebruikersraad moet alle belangen kunnen vertegenwoordigen.
- › Ingroeien qua omvang & organisatiegraad: de Gebruikersraad gebruikt de transitiefase om te groeien qua omvang en professionaliteit, zodat zij steeds meer in staat is om (deel)taken over te nemen van de parkorganisatie en zoveel mogelijk belanghebbenden uit het gebied vertegenwoordigt. Het belang van een goed georganiseerde Gebruikersraad wordt door de partners in de GR onderkent en daarom (waar nodig) gefaciliteerd in de startfase. Hiertoe wordt een plan van aanpak opgesteld door de Gebruikersraad.
- › Ingroeien in de taakvelden van de parkorganisatie: De Gebruikersraad krijgt - naar gelang haar draagkracht - rollen, taken en verantwoordelijkheden binnen onderdelen: doorontwikkeling, beheer, communicatie en programmering. De projectbeheersing blijft de verantwoordelijkheid van de GR.

BORGEN VAN KWALITEIT

- › Het ambitieniveau dat is neergezet met Park Lingezen willen alle betrokken partijen graag vasthouden.
- › Kwaliteitsborging: Het goed selecteren en begeleiden van initiatieven vraagt naast 'fingerspitzengefühl', een heldere beoordelingsprocedure en een goed beoordelingskader (zie hoofdstuk 4). Ook activiteiten in het kader van beheer, communicatie en programmering dienen een bijdrage te leveren aan de fysieke en sociale kwaliteit van Park Lingezen.

VERNIEUWENDE SAMENWERKINGEN AANGAAN

- › De huidige projectorganisatie transformeert naar een organisatie waarin partners als Staatsbosbeheer en de Gebruikersraad betrokken worden in de sturing van de parkorganisatie. Zo krijgt 'beheer' en 'gebruik' een dominantere stem in de sturing van het park. De gezamenlijke publieke partners sturen een kleine dynamische GR aan die naar buiten gericht is, de missie van het park uitdraagt en bewaakt en hiertoe partijen mobiliseert. De organisatie zet anderen 'aan het werk' en heeft zelf met name een coördinerende en faciliterende rol in dit netwerk.
- › Private initiatieven: De parkorganisatie wil uitnodigend zijn voor private initiatieven en zal samen met de Gebruikersraad private partijen, zowel ondernemers als particulieren, uitnodigen om aan de slag te gaan met de doorontwikkeling van Park Lingezen.
- › Triple helix: de parkorganisatie zet zich in voor samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven (Triple Helix).

publiek-private samenwerking

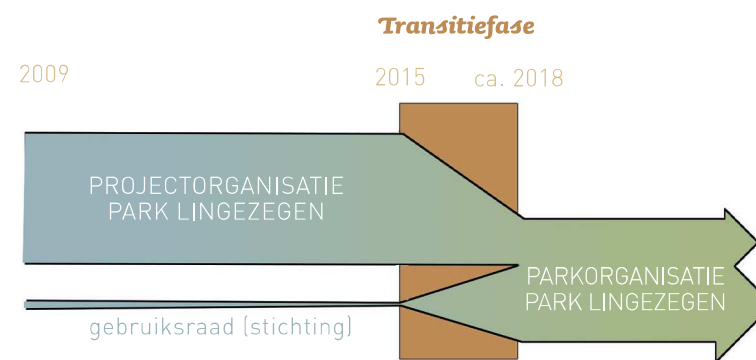
CENTRAAL WAT MOET, DECENTRAAL WAT KAN

- › **Integraliteitsborging:** De centrale parkorganisatie heeft een coördinerende functie op alle taakvelden en over de taakvelden heen. Zowel in de doorontwikkeling, het beheer als communicatie en programmering is voor overkoepelende zaken de integrale kwaliteitsborging wenselijk. Hiermee zoekt Park Lingezen naar een evenwicht tussen de diversiteit van de verschillende deelgebieden enerzijds en anderzijds de kracht van eenheid en herkenbaarheid van het park als totaal.
- › **Taakoverdracht:** De GR is klein en coördineert/faciliteert. Zij zal waar mogelijk taken overdragen aan 'eindbeheerders' en 'partners' van de parkorganisatie en hierbij kwaliteitskaders meegeven.
- › **Bevoegdheden:** De grondgebonden gemeenten geven als bevoegd gezag invulling aan vergunningen, handhaving en toezicht.

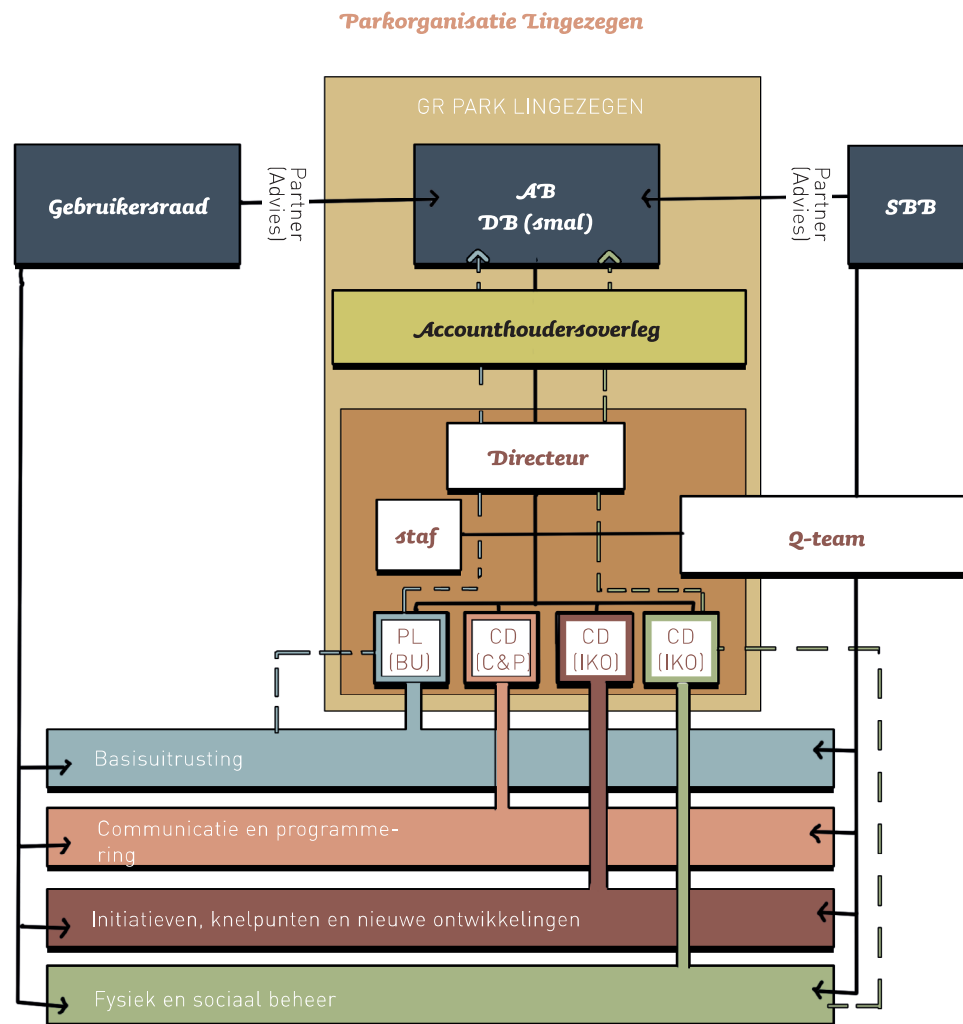
5.2 ORGANISATIEMODEL (ORGANOGRAM)

De uitgangspunten zoals geformuleerd in voorgaande paragraaf vragen om een ander type organisatie. De nieuwe parkorganisatie transformeert in de periode tot en met 2018 dan ook naar een kleine taakgerichte parkorganisatie. In deze fase wordt de Gemeenschappelijke Regeling in stand gehouden door de publieke partijen en wordt in een gelijkwaardige partnerstructuur gehandeld en besloten. De parkorganisatie kan in deze fase de basisuitrusting afronden en het projectgerichte karakter van de organisatie afbouwen. De organisatie gaat in deze periode van 'kleur' veranderen en krijgt een meer publieksgericht karakter. De gebruiker van het gebied komt steeds meer centraal te staan en de inrichting van de parkorganisatie zal zijn taken hierop richten: beheren, communiceren/programmeren en doorontwikkelen met goede kwaliteitsbewaking vormen de kern. De parkorganisatie transformeert vanuit een uitvoerende rol naar een faciliterende en coördinerende rol. Zij kent een financieringslijn die per taak verschillend ingevuld kan worden. Afhankelijk van de taak wordt deze vormgegeven.

Toekomstbeeld van de samenwerking

Voor wat betreft beheer zijn hier heldere afspraken gemaakt tussen de partners, voor wat betreft de nieuwe ontwikkelingen, knelpunten en initiatieven zijn deze nog niet gemaakt. Dit geeft flexibiliteit rondom het organiseren van de optimale vorm. De parkorganisatie kan natuurlijk benut worden voor het uitvoeren van de betreffende taak, maar dit kan net zo goed bij een individuele publieke of private partij belegd worden of in een samenwerking tussen publiek en privaat. De samenwerkende partners kunnen hier onderling prima maatwerk afspraken voor maken. De nieuwe parkorganisatie wordt per onderdeel toegelicht:

→ ENTITEIT 'GR PARK LINGEZEGEN' (LICHTBRUIN)

Partijen hebben gezamenlijk de navolgende redenen voor continuïteit van de bestuurlijke samenwerking in een openbaar lichaam, de GR:

- > Continuïteit van het huidige bestuurlijke proces en integraal behoorlijk bestuur;
- > Bevorderen en behouden van maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak;
- > Het maximaal bestuurlijk afstemmen over en het tijdig inzetten van alle besluitvorming (planologisch en publiekrechtelijk) t.a.v. het realiseren van de basisuitrusting en het doorontwikkelen van het park zoals omschreven staat in 'Doorontwikkeling Park Lingezegen, februari 2015';
- > Het behouden van kennis en het voorkomen van afstemmingsverlies tussen realisatiefase en beheerfase;
- > Het waarborgen van continuïteit in de externe communicatie en van zorgvuldigheid ten aanzien van het ingezette proces;
- > Het effectief en efficiënt tot uitvoering brengen van de projectambities binnen de daarvoor gestelde afspraken in termen van scope, tijd en geld;
- > Duidelijke en transparante rolverdeling tussen de partijen met behoud van eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid.

→ HET BESTUUR VAN GR PARK LINGEZEGEN (DONKERBLAUW)

- > Het bestuur kent een evenwichtige betrokkenheid van de gemeenten Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen, Waterschap Rivierenland en provincie Gelderland.
- > Het openbaar lichaam (GR) behoudt zijn AB-DB structuur:
 - Alle publieke partijen zorgen voor een afvaardiging in het Algemeen Bestuur Staatsbosbeheer en de Gebruikersraad krijgen als partners samen met de supervisor een adviserende rol in het AB;
 - De grondgebonden gemeenten vormen gezamenlijk met de provincie het Dagelijks Bestuur, waarbij de provincie als voorzitter optreedt.
- > Het voorzitterschap van het AB wordt ingevuld door de provincie, zoals omschreven in de GR.
- > Het AB komt circa 4x/jaar bijeen, het DB circa 6x/jaar. De frequentie van het DB zal daarbij afnemen, de frequentie van het AB neemt toe. Het AB richt zich op de overkoepelende ontwikkelingen en het DB focust zich meer op de lopende (uitvoerings)zaken.
- > Het bestuur wordt ondersteund door een ambtelijke voorbereidingsgroep 'het accounthoudersoverleg'.

ORGANISATIE

→ HET ACCOUNTHOUDERSOVERLEG (LICHTBRUIN)

- > Alle partners zorgen voor een afvaardiging in het accounthoudersoverleg, inclusief de Gebruikersraad en Staatsbosbeheer. Dit overleg heeft meerdere functies:
 - de voorbereiding van de besluitvorming door het bestuur
 - de afstemming en coördinatie van actuele zaken, beleidsambities en (private) initiatieven.
- > Dit accounthoudersoverleg vergadert frequent en bereidt voorafgaand aan de bestuursvergaderingen de agenda voor. De directeur van de parkorganisatie is voorzitter van dit overleg.

→ DE PARKORGANISATIE (DONKERBRUIN)

- > De parkorganisatie is toegesneden op de afronding van de basisuitrusting, het fysieke- en sociale beheer, de communicatie en programmering en de doorontwikkeling van Park Lingezen. Het wordt een kleine taakgerichte parkorganisatie gericht op de gezamenlijke betrokkenheid van de publieke en private partners op de lange termijn.
- > De inrichting van de parkorganisatie bestaat uit een meewerkend directeur, een kleine staf, een Q-team en een team projectcoördinatoren op de taakvelden. Per taakveld is een werkgroep actief met expertise vanuit het netwerk van verschillende betrokken private en publieke partijen. Bij voorkeur verzorgen de partners de invulling van de capaciteitsbehoefte van de parkorganisatie.
- > De directeur van de parkorganisatie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van bestuursopdrachten, legt verantwoording af aan het bestuur en geeft sturing aan de parkorganisatie. Gezien de verkleuring van de organisatie wordt de directeur steeds meer meewerkend voorman.

→ HET Q-TEAM:

- > Het Q-team bestaat uit de supervisor, ruimtelijke adviseurs van de betrokken gemeenten en de secretaris van de parkorganisatie.
- > De supervisor is voorzitter van dit Q-team en adviseert (gevraagd/ongevraagd) het bestuur van de parkorganisatie. Het Q-team komt met een beperkte frequentie bijeen.
- > Het Q-team stelt het kwaliteitskader op (in lijn met bestaand beleid) en toetst de ruimtelijke vraagstukken die spelen in het park.

→ HET TEAM BASISUITRUSTING EN DE COÖRDINATOREN VAN DE WERKGROEPEN:

- > Team basisuitrusting. Het team van bestaande projectleiders zorgt voor een goede afronding van de uitvoeringscontracten met de aannemer. Het team bouwt zich de komende drie jaar af. Ná 2018 is deze niet meer aanwezig.
- > Vanuit de parkorganisatie worden drie coördinatoren aangewezen op de taakvelden ‘communicatie & programmering’, ‘initiatieven, knelpunten en nieuwe ontwikkelingen’ en ‘fysiek- en sociaal beheer’. Deze coördinatoren geven sturing aan de drie werkgroepen die buiten de parkorganisatie staan en samengesteld zijn met kennis en expertise van de betrokken private en publieke partners.
- > De werkgroepen begeleiden nieuwe vraagstukken (bv private initiatieven) en brengen concrete voorstellen in bij de parkorganisatie via de coördinator. De coördinator organiseert waar nodig een advies van het Q-team en brengt de stukken in ter besluitvorming bij het parkbestuur.
- > De coördinator faciliteert en stimuleert de werkgroep en zorgt voor synergie en kennisdeling. De coördinator bewaakt het integrale belang en de samenhang binnen het park als totaal en benut de toetsingskaders die er zijn.

→ DE PARKORGANISATIE (STIPPELLIJN)

- > De parkorganisatie is de samenstelling van de GR Park Lingezen met zijn parkorganisatie + de werkgroepen met inbreng van betrokken private en publieke partijen waaronder de Gebruikersraad en Staatsbosbeheer.
- > De Gebruikersraad heeft de ambitie om de parkorganisatie te ondersteunen op alle niveaus (bestuurlijk, accounthouders, werkgroepen) met expertise en capaciteit. De Gebruikersraad krijgt een proactieve rol, maar blijft daarnaast functioneren als onafhankelijk adviseur en behoudt zo haar bewegingsvrijheid t.o.v. de publieke partners. De Gebruikersraad verzorgt op termijn haar eigen financiering.
- > Staatsbosbeheer en mogelijke andere eindbeheerders ondersteunen (waar nodig) vanuit hun taakveld ook de verschillende niveaus van de parkorganisatie.

6. INVULLING PARKORGANISATIE

De bestaande organisatie zal zich de komende drie jaar richten op de transitie naar een kleine taakgerichte parkorganisatie. In deze periode zal een deel van de projectorganisatie bezig zijn met het afbouwen van de basisuitrusting en deel zal zich richten op het meer publiekgericht opereren en zich bezig houden met de doorontwikkeling, het communiceren en beheren van het park. De versmalling en verkleuring van het takenpakket zal stapsgewijs geïmplementeerd worden. In dit hoofdstuk geven we de verschuivingen in werkzaamheden en inzet weer.

6.1 DE TAKEN VAN DE PARKORGANISATIE 2015-2018:

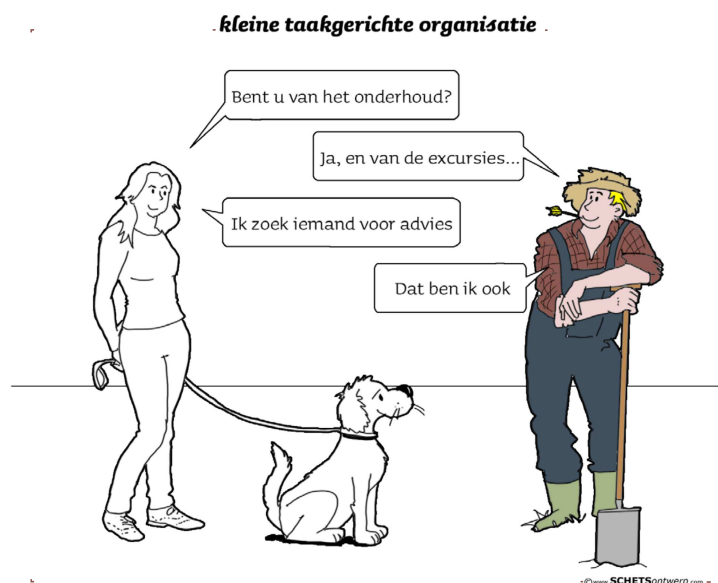
> De basisuitrusting wordt voor het grootste deel in 2018 afgerond. Het bestaande team van projectleiders wordt in drie jaar versneld afgebouwd

zover de werkzaamheden dat toestaan. De huidige inzet van projectleiders zal de komende drie jaar versneld afgebouwd worden, van circa 3 fte in 2015 naar circa 0,5 fte in 2018. Ná 2018 is geen inzet meer nodig en vervalt deze taak.

> Voor de doorontwikkeling van Park Lingezen worden 4 hoofdtaken voorzien: door-ontwikkelen, beheren, communiceren & programmeren en bedrijfsvoering van de parkorganisatie. Deze vier taken worden voor een deel uitgevoerd in de bestaande organisatie, maar zullen transformeren. De parkorganisatie krijgt nadrukkelijk een coördinerende en faciliterende rol die per taakveld ingevuld wordt:

DOORONTWIKKELEN

> De private initiatieven (bouwstenen) worden door de parkorganisatie gefaciliteerd. Deze initiatieven zijn een middel om de doorontwikkeling van Park Lingezen (mede) te realiseren. De begeleiding bestaat uit het stapsgewijs verder brengen van een idee tot een haalbare business case

met omgevingsvergunning. In dit traject wordt gebruik gemaakt van het beoordelings- en kwaliteitskader van de parkorganisatie. Elke bouwsteen past in de missie van het park en draagt bij aan de totale beleving van het park. De parkorganisatie zal bijbehorende kaders en procedures moeten opstellen en voor de initiatievenbegeleiding capaciteit beschikbaar stellen.

> De vier ontwikkelrichtingen recreatie & gezondheid, duurzame energie, duurzame (stads)landbouw & permacultuur, en strategisch waterbeheer zijn leidraden voor de toekomstige ontwikkeling van het park. Bestuurlijk is een eerste prioritering uitgesproken voor duurzame energie en (stads)landbouw & permacultuur.

De projectorganisatie zal in het netwerk van de Triple Helix samenwerken met private- en publieke partners en waar mogelijk toewerken naar haalbare business cases. De parkorganisatie kan voorstellen bestuurlijk agenderen.

> De kwesties en knelpunten worden in de basis door individuele gemeenten opgepakt en betaald, tenzij een centrale afstemming gewenst is. Bij bv de versterking van het recreatief netwerk moet in samenhang beschouwd worden. Ten aanzien van de kwesties en knelpunten waarbij dergelijke afstemming gewenst is, pakt de parkorganisatie een coördinerende rol en maakt deze bestuurlijke bespreekbaar.

Binnen de parkorganisatie wordt een deel van de benodigde capaciteit voor het taakveld doorontwikkelen ingevuld, totaal circa 1,5 fte. De overige benodigde capaciteit wordt al naar gelang de kwestie ingevuld vanuit de lijnorganisaties of door private partijen.

COMMUNICEREN EN PROGRAMMEREN

> De parkorganisatie krijgt meer en meer een publiekgericht karakter.

Dit heeft invloed op de manier van communiceren en promoten van het park.

De gebruiker staat daarbij centraal. Het opstellen van een communicatieplan met een heldere parkmissie en een herijking van de kernboodschap is, met het voltooien van de basisuitrusting, een must. Ook goede afstemming met de lijnorganisaties van de betrokken partners is nodig en met de gebruikersraad is nodig, om eenheid in communicatie te krijgen (met één mond te spreken) en daarnaast te voorkomen dat meerdere partijen parallel communiceren over hetzelfde, wat inefficiënt is en ruis kan veroorzaken.

INVULLING PARKORGANISATIE

- > Gekoppeld aan het communicatieplan zullen jaarlijkse activiteiten en evenementenkalender gemaakt en gepromoot worden. Het evenementenbeleid zal moeten aansluiten op het gewenste gebruik (zonering, type evenement en intensiteit).
- > De Gebruikersraad staat dichtbij de doelgroep en kan in toenemende mate invulling geven aan deze taak (verzorgen communicatie, organiseren wandelingen en werkdagen, etc.) .
- > Vanuit de parkorganisatie wordt capaciteit geboden van in totaal circa 0,8 fte. Voor de promotie van alle activiteiten en programmering kan gebruik gemaakt worden van de geëigende media (site, twitter, facebook, pers, e.d.).
- > De parkorganisatie is nu gehuisvest in het gebied. De nieuwe publieks-gerichte rol van de parkorganisatie kan het best in het gebied zelf uitgevoerd worden. De plek kan uitgroeien tot een ontmoetingsplaats voor vrijwilligers, bezoekers en initiatiefnemers. Een startpunt voor de gebruiker van het gebied met informatie. In samenwerking met de Gebruikersraad kunnen de mogelijkheden verkend worden.

FYSIEK EN SOCIAAL BEHEER

- > Deze taak betreft zowel de uitvoering van fysieke onderhoudsmaatregelen als beheersmaatregelen in de sfeer van toezicht, handhaving, educatie, voorlichting en evenementen (sociaal beheer). Voor het fysieke beheer zijn reeds een beheervisie en –plan opgesteld. Voor het sociaal beheer dient dit nog nader uitgewerkt te worden.
- > Gedurende de periode dat de grond door de parkorganisatie wordt beheerd, zal de parkorganisatie opdrachten hiervoor geven aan beheerders.
- > De gronden moeten met afspraken overgedragen worden aan eindbeheerders zoals Staatsbosbeheer en het Waterschap. De parkorganisatie stuurt op hoofdlijnen en samenhang van het beheer en maakt financiële afspraken met de eindbeheerders. Voor een groot deel zijn deze eindbeheerders in beeld. Voor een aantal eindbeheerders moeten nog afspraken gemaakt worden over de wijze van beheer en de vergoeding van de beheerkosten.

- > De verschillende eindbeheerders staan er gezamenlijk voor om het beheer zodanig uit te voeren dat het park zich als eenheid ontwikkelt richting de streefbeelden die in het ontwerp zijn neergezet. De parkorganisatie stuurt op hoofdlijnen (eenheid, kwaliteit en geld) en pakt hierin een sturende en coördinerende rol richting de eindbeheerders.
- > Vanuit de parkorganisatie wordt een inzet voorzien van circa 1 fte hiervoor.

BEDRIJFSVOERING

- > De parkorganisatie beheert als eigen entiteit alle projectbeheersingsaspecten (geld, organisatie, tijd, informatie, kwaliteit) van haar eigen organisatie en zorgt voor een goede bedrijfsvoering. In de periode van naar 2018 zal de capaciteit hiervoor naar verhouding van de werkzaamheden teruglopen van circa 2,7 naar circa 1 fte.

DE INZET VAN DE PARKORGANISATIE 2015-2018

Voor de berekening van het aantal fte's 2015 is uitgegaan van de beschikbare werkljsten voor 2015. Op basis van de in deze rapportage beschreven taken in de transitiefase tot 2019, is het aantal fte's voor deze komende jaren ingeschat. Op dit moment is het nog onduidelijk welke capaciteit de parkorganisatie na de transitiefase behoeft en hoe deze ingevuld zal worden. Hierover dienen in de toekomst nadere besluiten genomen te worden. In de nu volgende tabel is slechts een zeer grove inschatting gegeven van de capaciteit vanaf 2019. De enige conclusie die hieraan gekoppeld mag worden, is dat de parkorganisatie een andere invulling zal krijgen dan gedurende de transitiefase het geval is. →

INVULLING PARKORGANISATIE

33

De inzet van de parkorganisatie 2015-2018

CAPACITEIT PARKORGANISATIE PARK LINGEZEGEN		2015	2016	2017	2018	INSCHATTING 2018	INSCHATTING VANAF 2019	TOELICHTING
		O.B.V. 36 UUR/WEEK						
TAAKVELD	FUNCTIE	FTE	FTE	FTE	FTE	AANTAL FTE	AANTAL FTE	
Basisuitrusting								
De Park	projectleiding (verdwijnt na '18)	0,67	0,33	0,11	0,00			
Waterrijk	projectleiding (verdwijnt na '18)	0,33	0,33	0,17	0,10			
	contractbegeleiding (verdwijnt na '18)	0,58	0,44	0,28	0,17			
Landbouwwand, Buitens, Woerdt	projectleiding (verdwijnt na '18)	1,08	0,44	0,22	0,11			
Grond (verwerving)	projectleiding (verdwijnt na '18)	0,50	0,25	0,10	0,00			
TOTAAL		3,16				0,39	0,00	Basisuitrusting afgerond
Doorontwikkelen								
Missing links en knelpunten	coördinator fysiek netwerk	0,13	0,22	0,22	0,22			
Private initiatieven	gebiedscoördinator		0,75	0,75	0,75			
Nieuwe ontwikkelingen	netwerker/aanjager		0,22	0,22	0,22			
kwaliteitstoets	supervisor	0,13	0,11	0,11	0,11			
	secretaris supervisor	0,20	0,15	0,15	0,15			
TOTAAL		0,46				1,45	?	PM; nader besluit t.z.t.
Beheer								
	beheercoördinator	0,44	0,44	0,44	0,44			
handhaving en toezicht	uitvoerder	0,44	0,44	0,32	0,20			
	boa	0,44	0,44	0,44	0,44			Gronden zijn overgedragen. SBB als beheercoördinator?
TOTAAL		1,32				1,08	0,50	
Communicatie								
	communicatieadviseur	0,42	0,44	0,44	0,44			
evenementen & activiteiten	coördinator evenementen	0,42	0,28	0,28	0,28			
Totaal		0,84				0,72	?	PM; nader besluit t.z.t.
Projectbeheersing (STAF bedrijfsvoering)								
	jurist/juridische advisering	0,50	0,33	0,33	0,22			
	financieel controller	0,20	0,11	0,11	0,11			
	financieel administrateur	0,60	0,22	0,17	0,12			
	administrateur/secretariaat	0,60	0,44	0,33	0,28			
	parkdirecteur/management	0,83	0,67	0,56	0,44			
TOTAAL		2,73				1,17	1,00	PM; nader besluit t.z.t.
TOTAAL		8,51	7,05	5,75	4,81	4,81	1,50 + PM	

6.2 EEN TRANSITIE IN COMPETENTIES, VAARDIGHEDEN EN EIGENSCHAPPEN

De taakveranderingen van de parkorganisatie vragen naast een andere organisatiestructuur en inzet, ook om andere competenties, vaardigheden en eigenschappen van de mensen die voor de parkorganisatie werken. Het karakter van de parkorganisatie verandert van aansturend naar faciliterend en meedenkend:

- > Van top-down naar bottom-up denken: initiatieven van private partijen worden in toenemende mate leidend in de ontwikkeling van het park. Dit vraagt van (medewerkers van) de parkorganisatie een andere manier van denken en werken; een nieuwe mentaliteit.
- > Van ‘nee, tenzij’ naar ‘ja, mits’: steeds minder initiatieven worden vanuit de centrale parkorganisatie genomen. Nieuwe ontwikkelingen, evenementen en beheeractiviteiten kunnen in principe worden toegelaten, mits deze aan de gestelde kwaliteitskaders voldoen en daarmee een bijdrage leveren aan Park Lingezen.
- > Van bouwen naar netwerken: de parkorganisatie realiseert in afnemende mate onderdelen van (de basisuitrusting van) het park. Het wordt nu belangrijk om partijen die dergelijke activiteiten gaan overnemen, aan elkaar te verbinden. De parkorganisatie moet kansen gaan zien en er voor zorgen dat deze benut worden, zonder hier zelf een actieve trekkende rol in te hebben.
- > Van projectmatig denken naar loslaten: de parkorganisatie voert geen directe sturing uit op projecten, beheer en evenementen, maar laat het initiatief vanuit de samenleving ontstaan. Zij biedt hierbij een helpende hand, zonder het initiatief over te nemen en zelf de controle te pakken.
- > De projectorganisatie gaat ook toetsen en kwaliteit bewaken opdat nieuwe ontwikkelingen ook passend zijn en meerwaarde opleveren voor het park als totaal. Een positief kritische houding t.a.v. nieuwe ontwikkelingen is hierbij geboden.
- > De samenwerking met de gebruikersraad zal stimulerend moeten werken voor beide partijen waarbij een extra inspanning van beide zijde verwacht mag worden. De partijen zullen toewerken naar een evenwichtige verhouding.

6.3 MIDDELEN VAN DE PROJECTORGANISATIE

Tot slot betekent een nieuwe fase met een ander takenpakket en een andere rolverdeling een verschuiving in de financieringsstromen. Het is niet meer enkel geld dat via de GR wordt ingezet om projecten aan te leggen, maar steeds meer een combinatie van publieke en private middelen, zowel geld als capaciteit. Indien de transitie doorzet en private partijen meer en meer taken overnemen, zal dit ook in de financieringsstromen te zien zijn. In onderstaande figuur geven we de financieringsstromen weer die spelen in de periode 2015-2018. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen investeringskosten en bedrijfskosten.

→ GELDSTROOM VOOR BASISUITRUSTING (LICHTBLAUW):

Voor de aanleg van de basisuitrusting zijn middelen door de partijen beschikbaar gesteld. De afspraken liggen vast in de bestuursovereenkomst en de middelen lopen via de parkorganisatie naar de aannemer.

→ GELDSTROOM VOOR BEHEER (GROEN):

De gezamenlijke partijen hebben afspraken gemaakt over het beheer van gerealiseerde onderdelen. Voor zover het eindbeheer bij de derden ligt zal de parkorganisatie hier financiële afspraken over maken.

→ GELDSTROOM VOOR BEDRIJFSVOERING

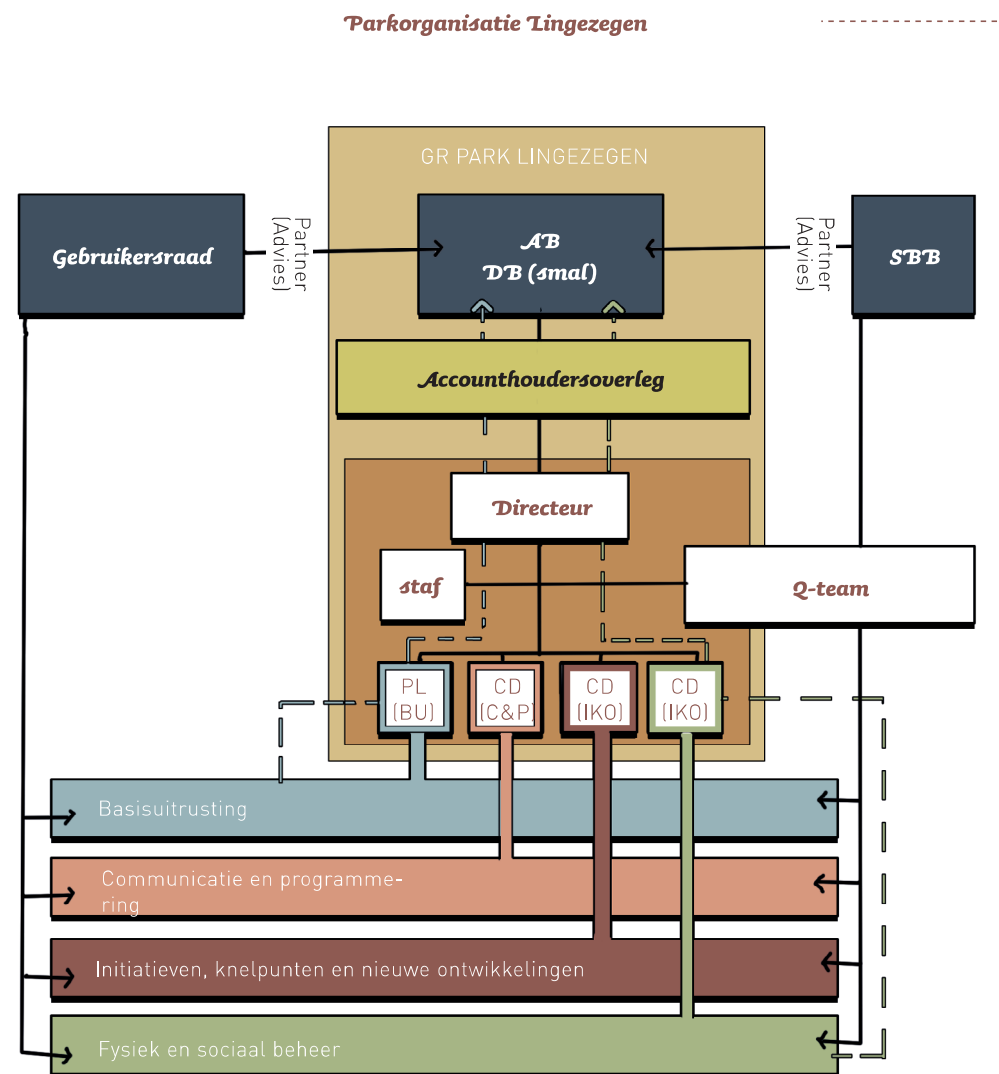
Voor het uitvoeren van het takenpakket zal de parkorganisatie bedrijfsvoeringskosten maken, zoals deze opgenomen zijn in bovenstaande tabel. In de bestuursovereenkomst is reeds rekening gehouden met het in de lucht houden van een beperkte parkorganisatie (€100.000,- per jaar). Het beschikbaar stellen van aanvullende middelen voor de periode 2015-2018 wordt in besluitvorming gebracht bij DB-AB.

INVULLING PARKORGANISATIE

35

→ GELDSTROOM VAN DERDEN
(VIA PRIVATE EN INDIVIDUELE PUBLIEKE
PARTIJEN IN € EN CAPACITEIT):

De extra ambities zoals verwoord in ‘doorontwikkeling park Lingezen’ vragen inzet en capaciteit die niet vanzelfsprekend bij de partijen van de GR geleverd wordt. Lokale kwesties kunnen door betreffende publieke partij opgepakt worden en zelfbeheer kan door natuurvrienden opgepakt worden. Juist bij private initiatieven hoopt de parkorganisatie nieuwe investeringsmiddelen te ontsluiten die de doorontwikkeling mogelijk maakt.

7. HET LONKEND PERSPECTIEF

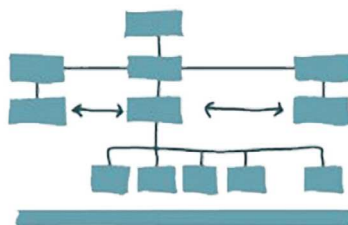

HET LONKEND PERSPECTIEF

37

Park Lingezegen is een uniek project in Nederland. Niet alleen is het park in omvang een van de grootste in zijn soort, er vindt een unieke samenwerking tussen overheden en private partijen plaats. Dat hierbij een gemêleerde groep overheden (provincie, waterschap, Staatsbosbeheer en vier gemeenten) tot een gedragen plan in uitvoering komt, versterkt het bijzondere karakter van Park Lingezegen nog meer. Deze samenwerkende overheden laten lef zien in de overdracht van taken en verantwoordelijkheden naar andere partijen. Dit heeft geresulteerd in een sterke basisstructuur (casco) met veel gevoel voor bestaande waarde en ruimte voor doorontwikkeling en innovatie. Deze ruimte mag zijn invulling krijgen in de proeftuin Park Lingezegen en de parkorganisatie nodigt private en publieke initiatieven uit om hun 'steentjes' bij te dragen. Deze ontwikkeling kost tijd en begeleiding. Tijd voor nieuwe netwerken en allianties, tijd om los te laten en tijd voor private partijen om zich te organiseren. De komende jaren zal de parkorganisatie hier actief op sturen en zal ook de verschijningsvorm van de parkorganisatie zelf mee ontwikkelen. In de transitiefase (tot en met ca. 2018) zal moeten blijken in hoeverre de inrichting van de parkorganisatie innoveert. Als onderdeel van de proeftuin ligt het lonkend perspectief van een dynamisch netwerk van publieke- en private partijen in het vizier.

Besluitvormingsgerichte coalitie

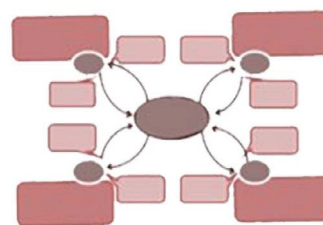

INSTITUTIE CENTRAAL

Regiseren

Bestaande arena

Samenwerkingsgerichte coalitie

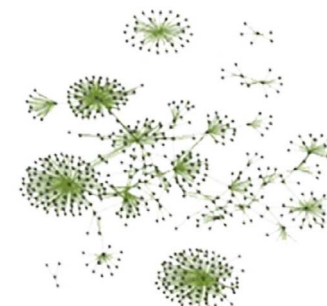

COLLECTIEF CENTRAAL

Partneren

Nieuwe arena

Netwerkgerichte coalitie

INDIVIDU CENTRAAL

Faciliteren

Spontane arena

COLOFON

'Parkorganisatie Lingezege, klaar voor de toekomst' | ©AT Osborne

• 2015 • In opdracht van het Algemeen Bestuur van Park Lingezege

Auteurs: Ernest Pelders, Linda van Hilten, Matté Egging - AT Osborne

Illustraties: SCHETSontwerp.com

Vormgeving: toasmahu.nl

Foto's: Hans van den Bos, Koos Dansen, Ivo Hutten en Narda van der Krogt

Kaartbeelden: Sylvia Karres en Michaël van Buuren

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

AT OSBORNE